

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

СА «ЗВЯЗДОЙ» — У НОВЫ ГОД			
Працягваецца падпіска на I квартал і I паўгоддзе 2008 года. Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)			
Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індыўідуальны)	8800	26400	52800
63145 (індыўідуальныя льготы для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	8300	24900	49800
63858 (ведамасны)	14000	42000	84000
63239 (ведамасныя льготы для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	12800	38400	76800
Падпіска на I квартал і I паўгоддзе 2008 года ПДПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» «Да заправавання» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)			
63850 (індыўідуальны)	7460	22380	44760
63145 (індыўідуальныя льготы для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	6990	20970	41940
63858 (ведамасны)	9938	29814	59628
63239 (ведамасныя льготы для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	9431	28293	56586

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: БЕЛАРУСЬ — АДКРЫТАЯ ДЛЯ ДЫЯЛОГА КРАІНА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 11 снежня прыняў даверчыя граматы паслоў 9 дзяржаў: Албаніі, Італіі, Катар, КНДР, Калумбіі, М'яньмы, Нарвегіі, Польшчы, Танзаніі.

Звяртаючыся да дыпламатаў, Прэзідэнт падкрэсліў, што яны пачынаюць сваю дзейнасць у спакійнай і міралюбівай краіне, адкрываючы для сяброў і партнёраў. Унутраная палітыка Беларусі накіравана на вырашэнне маштабных сацыяльных задач, павышэнне дабрабыту народа, забеспячэнне дынамічнага эканамічнага развіцця. Гэтым жа мэтам адпавядае і беларуская знешняя палітыка, скажаў кіраўнік дзяржавы.

Дзелячы колы Беларусі і Італіі павінны актывізаваць кантакты, пашыраць узаемадзеянне ў крэдытна-інвестыцыйнай сферы, скажаў Прэзідэнт, прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Італіі ў нашай краіне Нарберта Капела.

Кіраўнік беларускай дзяржавы з задавальненнем адзначыў станоўчыя вынікі двухбаковага супрацоўніцтва з Італіяй, дасягнутыя за 15 гадоў дыпламатычных адносін. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, павялічылі дыялог паміж дзвюма краінамі базіруюцца на трывалым фундаменце народнай дыпламатыі. Прэзідэнт выказаў ўдзячнасць італьянскаму народу за ўдзел у адраўленні Беларусі ад ядзернага радыяцыйнага забруджвання, пацярпелых ад наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

Прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Польшчы ў Беларусі Генрыка Літвіна, Аляксандр Лукашэнка заявіў, што Беларусь выступала і выступае за развіццё добрасуседскіх і раўнапраўных сувязяў з Польшчай ва ўсіх галінах: палітычнай, эканамічнай, гуманітарнай.

Паводле слоў кіраўнік беларускай дзяржавы, ёсць нямыя сферы, у якіх агульны інтарэсы дзвюх краін выдасягаюць, — гэта гандаль, інвестыцыі, энергетыка, турызм.

Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Беларусь разлічвае на пазітыўны дыялог з Польшчай. «Існуючыя ў адносінх дзвюх краін праблемы цалкам вырашаліся праз пазітыўны дыялог. Гэта дзіялог, заснаваны на прынцыпах узаемапавагі і раўнапраўя, неўмяшання ва ўнутраныя справы», —

падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. І тое, як будзе будавацца наша супрацоўніцтва, перш за ўсё залежыць ад Польшчы, дадаў Прэзідэнт. Ён таксама адзначыў, што двухбаковыя адносіны павінны адпавядаць той ступені даверу, якую праяўляюць нашы народы.

Прэзідэнт Беларусі выказаў зацікаўленасць у больш інтэнсіўным развіцці адносін з Нарвегіяй у палітычнай, эканамічнай, інвестыцыйнай, навукова-тэхнічнай і гуманітарнай галінах.

З акрэдытацыяй пасла Албаніі ў Беларусі наша краіна звязвае пашырэнне ўзаемавыгадных гандлёва-эканамічных сувязяў, устанавленне поўнамаштабнага палітычнага дыялога, падкрэсліў Прэзідэнт.

Для Беларусі ўяўляе вялікую цікакасць супрацоўніцтва з Дзяржавай Катар, адзначыў Прэзідэнт Беларусі, прымаючы даверчыя граматы пасла гэтай краіны.

Прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Танзаніі ў Расіі і Беларусі па сумяшчальніцтву Патрыка Сегеджы Чокалы, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што адносіны з гэтай краінай у Беларусі толькі пачынаюць выбудоўвацца.

Беларусь разлічвае на канкрэтызацыю ўзаемадзеяння з М'яньмай, скажаў Прэзідэнт, вітаючы пасла гэтай краіны.

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што патэнцыял развіцця гандлёва-эканамічных сувязяў Беларусі і Карэйскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі рэалізаваны далёка не поўнацэнна, таму дзвюм краінам неабходна аб'яднаць намаганні ў гэтым напрамку.

Беларусь разлічвае на развіццё міждзяржаўнага дыялога з Калумбіяй, умацаванне супрацоўніцтва ва ўсіх галінах, абмен вопытам у барацьбе з арганізаванай злачыннасцю, незаконамі міграцыі і гандлем людзьмі, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў дыпламатам паспехаў у іх складанай і адказнай рабоце, а таксама выказаў надзею, што намаганні кожнага з іх прынесць рэальную карысць народам і на справе паслужаць умацаванню справядлівага, стабільнага і бяспечнага свету.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ПДТРЫМКА Ў «ЗВЯЗЦЫ» З ДАХОДАМІ

Як вядома, з 17 снежня пачне дзейнічаць Закон «Аб дзяржаўных сацыяльных ільготах, правах і гарантыях для асобных катэгорыяў грамадзян», і адначасова з гэтай жа даты пачаюць дзейнічаць і па-ранейшаму знаходзіцца ў стадыі прапрацоўкі, таму кажаць аб яго канчатковым варыянце яшчэ рана. Тым не менш па каментарый некаторых наноася праекта ўказа карэспандэнт «Звязды» вырашыў звярнуцца да начальніка ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валентыяны Пятроўні СЯРГЕЕВІ.

— Давайце ўдакладнім: ці змогуць разлічваць на штомесячную адрасную сацыяльную дапамогу ўсе без выключэння грамадзяне з даходамі менш за БМП?

— Гэта сапраўды вельмі істотны момант. Чакаецца, што права на адрасную сацыяльную дапамогу атрымаюць толькі маламаёмныя грамадзяне, якія не ў стане забяспечыць сабе варты ўзровень уласных даходаў па аб'ектывных прычынах — гаворка, у прыватнасці, аб пенсіянерах, інвалідах, беспрацоўных, асобах, што дглядаюць інвалідаў І групы ці састарэлых ва ўзросце больш за 80 гадоў, сем'яў з маленькімі дзецьмі і г.д.

У той жа час у грамадзян, якія знаходзяцца ў працаздольным ўзросце, не маюць праблем са здароўем і пры гэтым не прыкладваюць ніякіх намаганняў для палепшэння ўласнага дабрабыту, права на адрасную сацыяльную дапамогу не будзе.

Больш за тое, для атрымання дапамогі прадугледжваецца ўмова — працаздольны грамадзянін павінен знаходзіцца на ўліку ў дзяржаўнай службе занятасці насельніцтва

не менш чым тры месяцы. Праўда, правіла «трох месяцаў» не распаўсюджваецца на асобу, што былі звольнены ў сувязі з ліквідацыяй арганізацыі ці па скарачэнні, асобу, грамадзянам з нізкімі даходамі па сутнасці будучы кампенсаваныя страты ў сувязі з упарадкаваннем ільгот.

— Давайце ўдакладнім: ці змогуць разлічваць на штомесячную адрасную сацыяльную дапамогу ўсе без выключэння грамадзяне з даходамі менш за БМП?

— Трэба адрозніваць падкрэсліць, што праект указа не прадугледжвае ні вяртання часткі скасаваных ільгот, ні іх замены на грашовыя кампенсаты. Галоўная мэта гэтага документа ў іншым — падтрымаць катэгорыю грамадзян, якія па аб'ектывных прычынах маюць даход ніжэй за аднаквартальны праектовага мінімуму. Прычым для гэтай катэгорыі прадугледжваецца два шляхі. Першы — змяненне парадку прадстаўлення жыллёвых субсідый, у прыватнасці, плануецца замацаваць норму, паводле якой права на субсідыю з'явіцца ў выпадку, калі аплата за жыллё і камунальныя паслугі перавышае не 25, а 15 працэнтаў сукінага даходу сям'і ці адзінокага чалавека.

А шлях другі — змяненне ўмоў прадстаўлення адраснай сацыяльнай дапамогі. Гэты від падтрымкі дзейнічае з 2001 года, аднак менавіта апошнім часам ён стаў страчывым.

Падобныя нормы павінны павялічыць якая колькасць атрымальнікаў сацыяльнай падтрымкі, так і менавіта выплата. Заўважым, што пры

прызначэнні штомесячнай дапамогі ў складзе даходу не стануць улічывацца скасаваныя льготы. А ў сваю чаргу гэта прывядзе да павышэння самой сумы выплаты, іншак кажучы, грамадзянам з нізкімі даходамі па сутнасці будучы кампенсаваныя страты ў сувязі з упарадкаваннем ільгот.

— Давайце ўдакладнім: ці змогуць разлічваць на штомесячную адрасную сацыяльную дапамогу ўсе без выключэння грамадзяне з даходамі менш за БМП?

— Гэта сапраўды вельмі істотны момант. Чакаецца, што права на адрасную сацыяльную дапамогу атрымаюць толькі маламаёмныя грамадзяне, якія не ў стане забяспечыць сабе варты ўзровень уласных даходаў па аб'ектывных прычынах — гаворка, у прыватнасці, аб пенсіянерах, інвалідах, беспрацоўных, асобах, што дглядаюць інвалідаў І групы ці састарэлых ва ўзросце больш за 80 гадоў, сем'яў з маленькімі дзецьмі і г.д.

У той жа час у грамадзян, якія знаходзяцца ў працаздольным ўзросце, не маюць праблем са здароўем і пры гэтым не прыкладваюць ніякіх намаганняў для палепшэння ўласнага дабрабыту, права на адрасную сацыяльную дапамогу не будзе.

Больш за тое, для атрымання дапамогі прадугледжваецца ўмова — працаздольны грамадзянін павінен знаходзіцца на ўліку ў дзяржаўнай службе занятасці насельніцтва

не менш чым тры месяцы. Праўда, правіла «трох месяцаў» не распаўсюджваецца на асобу, што былі звольнены ў сувязі з ліквідацыяй арганізацыі ці па скарачэнні, асобу, грамадзянам з нізкімі даходамі па сутнасці будучы кампенсаваныя страты ў сувязі з упарадкаваннем ільгот.

— Давайце ўдакладнім: ці змогуць разлічваць на штомесячную адрасную сацыяльную дапамогу ўсе без выключэння грамадзяне з даходамі менш за БМП?

— Трэба адрозніваць падкрэсліць, што праект указа не прадугледжвае ні вяртання часткі скасаваных ільгот, ні іх замены на грашовыя кампенсаты. Галоўная мэта гэтага документа ў іншым — падтрымаць катэгорыю грамадзян, якія па аб'ектывных прычынах маюць даход ніжэй за аднаквартальны праектовага мінімуму. Прычым для гэтай катэгорыі прадугледжваецца два шляхі. Першы — змяненне парадку прадстаўлення жыллёвых субсідый, у прыватнасці, плануецца замацаваць норму, паводле якой права на субсідыю з'явіцца ў выпадку, калі аплата за жыллё і камунальныя паслугі перавышае не 25, а 15 працэнтаў сукінага даходу сям'і ці адзінокага чалавека.

А шлях другі — змяненне ўмоў прадстаўлення адраснай сацыяльнай дапамогі. Гэты від падтрымкі дзейнічае з 2001 года, аднак менавіта апошнім часам ён стаў страчывым.

Падобныя нормы павінны павялічыць якая колькасць атрымальнікаў сацыяльнай падтрымкі, так і менавіта выплата. Заўважым, што пры

не менш чым тры месяцы. Праўда, правіла «трох месяцаў» не распаўсюджваецца на асобу, што былі звольнены ў сувязі з ліквідацыяй арганізацыі ці па скарачэнні, асобу, грамадзянам з нізкімі даходамі па сутнасці будучы кампенсаваныя страты ў сувязі з упарадкаваннем ільгот.

— Давайце ўдакладнім: ці змогуць разлічваць на штомесячную адрасную сацыяльную дапамогу ўсе без выключэння грамадзяне з даходамі менш за БМП?

— Гэта сапраўды вельмі істотны момант. Чакаецца, што права на адрасную сацыяльную дапамогу атрымаюць толькі маламаёмныя грамадзяне, якія не ў стане забяспечыць сабе варты ўзровень уласных даходаў па аб'ектывных прычынах — гаворка, у прыватнасці, аб пенсіянерах, інвалідах, беспрацоўных, асобах, што дглядаюць інвалідаў І групы ці састарэлых ва ўзросце больш за 80 гадоў, сем'яў з маленькімі дзецьмі і г.д.

У той жа час у грамадзян, якія знаходзяцца ў працаздольным ўзросце, не маюць праблем са здароўем і пры гэтым не прыкладваюць ніякіх намаганняў для палепшэння ўласнага дабрабыту, права на адрасную сацыяльную дапамогу не будзе.

Больш за тое, для атрымання дапамогі прадугледжваецца ўмова — працаздольны грамадзянін павінен знаходзіцца на ўліку ў дзяржаўнай службе занятасці насельніцтва

БЕЛАРУСЫ ТРЫМАЮЦЬ У БАНКАХ 10 ТРЛН

На пачатак снежня ўклады насельніцтва рэспублікі ў беларускіх банках у пераараліку на нацыянальную валюту ўпершыню пераагнулі мяжу ў 10 трыльёнаў рублёў, паведаміў карэспандэнт «Звязды» прэс-сакратар Нацыянальнага банка Беларусі Міхаіл Журавіч.

З пачатку гэтага года ўклады павялічыліся амаль на 2,3 трыльёна рублёў, або на 29,2 працэнта. Гэта пры тым, што асноўнымі напрамкамі грашова-кредытнай палітыкі прадугледжвалася, што ўклады насельніцтва павялічацца за год на 1,7—2 трыльёны. На пачатак снежня ў нацыянальнай валюце ўклады склалі 6,4 трыльёна рублёў, а ў замежнай — 1,7 мільярда долараў ўключа.

Беларусы аддаюць перавагу беларускаму рублю, таму што не першы год праводзіцца і ў далейшым застанецца нязменнай працэнтная палітыка, якая накіравана на забеспячэнне больш прывабных умоў па зберажэннях менавіта ў беларускіх рублях. Гэта значыць, працэнтная стаўка рублёвага ўкладу павінна прыносіць укладчыку большы даход, чым захаванне валютнага ўкладу.

Паводле апошніх даных, на 1 снежня ў сярэднім на аднаго беларуса прыходзілася 1 мільён 55 тысяч рублёў ва ўкладах, або ў долараў эквіваленте — 490,2 долара ЗША. Узгадаю, што на пачатак года — 1 студзеня — у сярэднім на аднаго жыхара рэспублікі прыходзілася 820 тысяч рублёў зберажэнняў, што было эквівалентна 384,6 долара. Такі рост сведчыць пра тое, што людзі дэвалюіраюць працэнтнай палітыцы, што праводзіць галоўны банк. Да таго ж, значна, актывізацыя ў прыягненні сродкаў праяўляюць і банкі, якія пастаянна ўдасканальваюць сваю работу: яны адкрываюць не толькі новыя віды ўкладаў на прывабных умовах, але і мадыфікуюць дзеючыя віды дэпазітаў.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

НА ВЫХАДНЫЯ ІСТОТНА ПДМАРОЗІЦЬ

«Шчы сёння на тэрыторыі нашай краіны захаваецца ўмерана цёплае для снежня надвор'е», — паведаміла рэдакцыя галоўнага сіноптыка Рэспубліканскага гідрометцэнтра Вольга Фядотава. Тэмпература паветра на працягу сутак ад мінус 3 да плюс 3 градусаў. Пад уплывам атмасферных фронтаў на большай частцы тэрыторыі Беларусі будзе навіраца дождж з мокрым снегам. Аднак ужо ў чацвер да нас завятае дзюлі халоднае паветра з боку Скандынаўскага паўвострава. Чакаецца моцны снег, а на дарогах галалёдзіца. На працягу сутак тэмпература паветра знізіцца да 1—8 маразоў. Паводле прагнозаў працэнтнай палітыцы, марознае надвор'е захаваецца на працягу ўсёй другой паловы тыдня. Пры павышаным атмасферным ціску невялікі снег магчымы толькі ў асобных раёнах краіны, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы 4—9 градусаў маразоў, пры праясненні — да мінус 13 градусаў, удзень — ад 0 да 6 маразоў. Менавіта такі характар надвор'я адпавядае кліматычнай норме снежня.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

КАНДЫДАТУРА ЦІМАШЭНКІ ПРАВАЛІЛАСЯ НА ГАЛАСАВАННІ Ў РАДЗЕ

Вярхоўная Рада Украіны ў аўторак не падтрымала кандыдатуру Юліі Цімашэнкай на пасадзе прэм'ер-міністра. За лідара БЮЦ прагаласавалі 225 дэпутатаў пры неабходных 226 галасоў.

Фракцыя Партыі рэгіёнаў, блока Уладзіміра Літвіна і Кампартыі ў галасаванні ўдзелу не бралі. Кандыдатуру Цімашэнкай унёс у Раду прэзідэнт краіны Віктор Юшчанка па прапанове парламенцкай кааліцыі БЮЦ і Блок «Наша Украіна — Народная самабарона».

КОЛЬКАСЦЬ АХВЯРАЎ ДВУХ ТЭРАКТАЎ У АЛЖЫРЫ ПЕРАВЫСІЛА 50 ЧАЛАВЕК

Колькасць ахвяраў двух тэрактаў у сталіцы Алжыра павялічылася да 52 чалавек. Паводле некатораў інфармацыі, загінулі 45 чалавек.

Паведамляецца таксама, што два выбухі адбыліся з інтэрвалам у дзесяць хвілін каля а паловы дзесятай па мясцовым часе. Мяркуюцца, што побач з будынкам агенцтва ААН спрацавала выбуховае прыстасаванне, схаванае ў аўтамабілі. Раней паведамлялася, што каля Вярхоўнага суда Алжыра ўзварушыў школьны аўтобус, аднак, згодна з апошняй інфармацыяй, на момант падпісання нумара ў друку, пасажыры аўтобуса толькі пацярпелі ад выбуху, які адбыўся побач. Ні адна з тэрарыстычных арганізацый пакуль не ўзяла на сябе адказнасці за індывіду.

ЖАНЧЫНЫ НАЗВАЛІ ГОРШЫХ У СВЕЦЕ ПАЛЮБОЎНІКАЎ

Горшымі палюбоўнікамі ў свеце з'яўляюцца немцы — такія вынікі аптытана, праведзенага ў 50 краінах свету сярод 10 тысяч жанчын. Як піша The Sun, дамы сцявядваюць, што немцы — гэта мужчыны занадта гэстыяныя.

Другое месца ў рэйтынгу горшых занялі хаканкі са Швецыі, якія жанчын лічаць вельмі «хуткімі». Трэці радок дастаўся галандцам — яны вельмі грубыя. На чацвёртае месца аптытана жанчын паставілі амерыканцаў з-за іх жадання дамінаваць, на пятае — мужчын з Уэльса, якія палічылі занадта сентыментальнымі. Далей ідуць шатландцы — вельмі шумныя, туркі — надакучлівыя і вельмі страўныя, а замыкаюць дзесятку горшых хаканкі англічане — вельмі поўныя. Самымі лепшымі хаканкамі дамы назвалі італьянцаў і французцаў.

Чым завабіць замежнага турыста?..

Рэалізацыя Нацыянальнай праграмы развіцця турызму, паводле слоў віцэ-прэм'ера Аляксандра Косінеца, дазволіць стварыць у краіне да 2010 года не менш за 3792 новыя рабочыя месцы. Прычым, як значнаць Аляксандар Косінец, які прадстаўляе на ўчарашнім пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі праект Нацыянальнай праграмы развіцця турызму на 2008—2010 гады, гэтая лічба можа быць куды большай. Як мяркуюцца, да 2010 года ў нашу краіну будзе прывяздзена не менш за 4,1 мільёна замежных турыстаў.

Разам з тым, зграваючы сённяшні стан спраў у галіне турызму, кіраўнік урада Сяргей Сідорскі падкрэсліў, што ў краіне, на жаль, поўнацэнна не выкарыстоўваецца багата патэнцыялу, у прыватнасці, той жа прыродны ландшафт, для развіцця турызму. Пры тым, што за мяжой гэтаму пытанню надаюць асаблівую ўвагу. У якасці прыкладу прэм'ер узгадаў Турцыю, дзе на працягу трох гадоў аб'ём турыстычных паслуг узрос з 14 да 26,5 мільярда долараў. «68 працэнтаў нацыянальнага прадукту гэтай краіны ствараецца за кошт турыстычных паслуг, і не таму, што там ёсць мора», — мяркуе Сяргей Сідорскі. Капітал ідзе туды, дзе ёсць лепшыя ўмовы. А таму, паводле яго слоў, у краіне неабходна ствараць сістэму, якая будзе садзейнічаць інтэнсіўнаму развіццю турызму, ствараць прывабныя ўмовы для прыходу інвестараў у ачынную турыстычную галіну. Наспела неабходнасць у спрашчэнні механізмаў выдзялення і аплаты ўчасткаў пад будаўніцтва аб'ектаў турыстычнай інфраструктуры, спрашчэнні працэсу распаўсюду праектна-каштаровай дакументацыі. Патэнцыяльныя інвестары павінны ведаць, канстатаваў прэм'ер, што ўмовы для выдзялення бізнесу ў Беларусі крыўда лепшыя, чым у суседняй краіне. Таксама Сяргей Сідорскі папярэдзіў прысутных аб тым, што налета ў краіне будзе дэвалюіцца напружаная задача па турыстычных паслугах. «Акрамя рэальнай эканомікі, — значыць ён, — мы будзем нагаружаць сферу паслуг, — як турыстычных, так і транспартных, будаўнічых».

Гаворачы пра рэалізацыю Нацыянальнай праграмы развіцця турызму ў 2006—2007 гадах, віцэ-прэм'ер Аляксандар Косінец паведаміў, у прыватнасці, што прынятыя меры дазволілі выканаць планавыя паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця галіны па платных турыстычна-эксплуатацыйных паслугах насельніцтву на 126,2 працэнта. Набраны летас тэмпы захаваны і сёлета: за студзеня—верасень ужо аказана паслуг на 145 мільярдаў 500 мільёнаў рублёў. Прычым у цэлым забяспечана перавышэнне тэмпаў росту экспарту турыстычных паслуг над імпартам на 14,9 працэнтнага пункта.

Плануецца, што турызм у Беларусі будзе развівацца па наступных напрамках: транзітны, дзелявы, культурна-адукацыйны, спартыўны, аграэкатурызм, водны, рэлігійны. Між іншым, рэалізацыя праграмы дазволіць зняць і такую праблему, як кадравы «голад»: турыстычная галіна зараз адчувае недахоп у высокаадукаваных спецыялістах, якія валодаюць замежнай мовай.

У наступныя тры гады на рэалізацыю Нацыянальнай праграмы развіцця турызму плануецца выдзеліць 697 мільярдаў рублёў. Практычна ўсе гэтыя грошы, паведаміў Аляксандар Косінец, пойдучы на развіццё інфраструктуры турызму. Будзе будавана і рэканструявана 868 турыстычных аб'ектаў, на іх аснове створана 287 новых маршрутаў. Дарэчы, налета плануецца стварыць 49 турыстычных арганізацый у тых раёнах рэспублікі, дзе на сёння іх няма.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

НЕЗАКОННЫЯ МІГРАНТЫ ХАВАЛІСЯ Ў ГАРАЖЫ

Супрацоўнікі беларускай міліцыі сумесна з работнікамі КДБ правялі спецыяльную аперацыю «Нелегал», паведаміў выканаўчы абавязкі начальніка ўпраўлення інфармацыі і грамадскага сувязяў МУС краіны Алег Слешчанка.

Падчас аперацыі да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне правілаў знаходжання на тэрыторыі нашай краіны прыцягнуты больш за 1500 інашэцецаў і 275 беларускіх грамадзян. За грубае парушэнне міграцыйнага заканадаўства дэпартавана 169 замежнікаў, з якіх 53 — пад канвоем. Так, напрыклад, міліцыянеры Брэсцкага абласнога ўпраўлення ўнутраных спраў сумесна з прадстаўнікамі пагранічнай службы выявілі ў гаражным кааператыве «Паўднёвы» 15 незаконных мігрантаў з Паўднёва-Усходняй Азіі.

Нелегалы, між іншым, не заўсёды паводзяць сябе ў нашай краіне законапаласлухна. Падчас павялічанай аперацыі было выяўлена 30 інашэцецаў, якія дзейнічалі злачынствамі. Таксама быў злоўлены грамадзянін Узбекістана, які знаходзіўся ў міждзяржаўным вышукі за ўхіленне ад платы падаткаў у асабліва буйных памерах.

Супрацоўнікі праваахоўных органаў не пакінулі па-за ўвагай і суб'ектаў гаспадарання, якія выкарыстоўваюць «гастарбайтэраў». Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 37 службовых асобаў.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

08.01.2008 г.

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже 3-этажного кирпичного здания 1997 года постройки (2038 кв.м, пл. зем. уч. 0,3611 га) и здания проходной (10 кв.м, пл. зем. уч. 0,0049 га), расположенных: Смолевичский р-н, д. Будагово. Нач. цена 780 000 000 бел.руб. с НДС.

Контактный телефон (8017) 2246134.

Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» УНП 690324015.

Увага: «прамая лінія»!

ПРЫГОЖАЕ ДАЎГАЛЕЦЕ

Калі вы хочаце а мага даўжэй заставацца «у страі» — быць актыўным, працаздольным, бадзёрым доўга гады, распытайце нашага гося, герыяра, аб сакрэтах даўгажывага і магчымага пераадолення ўзроставых захаворвання (парушэнняў сардэчнага рытму, арэарыяльнай іпэртэнзіі, шукровага дыябету, атлусцення і г.д.), а таксама аб дасягненнях у галіне фармакалогіі. «Прамая лінія» з удзелам загадчыка кафедры клінічнай фармакалогіі і тэрапіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, доктарам медыцынскіх навук, прафесарам Аляксандрам Васільевым ХАПАЛЮКОМ адукацыя ў рэдакцыі газеты 14 снежня з 14.00 да 15.30 па нумарам: 292 38 92 і 292 38 21. Для папярэдняга пытанняў: 287 18 29 (Святлана Барысенка) і 287 18 36 (Вольга Шаўко).

ООО «ЮНИР ИНВЕСТ» (ПРОДАВЕЦ) СОВМЕСТНО С УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА)

ПОВТОРНО ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже административных помещений двухэтажной пристройки к жилому дому № 59 на улице Шпилевского в городе Минске.

Лот № 1:

- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055559), площадь — 6,8 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения;
- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055442), площадь — 262,7 кв. м, назначение — административное помещение;
- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055443), площадь — 115,7 кв. м, назначение — административное помещение;
- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055444), площадь — 139,6 кв. м, назначение — административное помещение;
- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055445), площадь — 135,1 кв. м, назначение — административное помещение;
- изолированное помещение (инвентарный номер — 500/D-7055446), площадь — 127,6 кв. м, назначение — административное помещение;

Начальная цена лота — 2 874 500 000 белорусских рублей без учета НДС.

Земельный участок площадью 0,4134 га предоставлен во временное пользование для строительства 16-этажного 1-секционного 126-квартирного

Школа падаткапальцельшчыка

ХТО МАЕ ПРАВА ПЕРАЙСЦІ НА СПРОШЧАНУЮ СІСТЭМУ ПАДАТКААБКЛАДАННЯ

На пытанні чытачоў «Звязды» адказаў старшы дзяржаўны падатковы інспектар Міністэрства па падатках і зборах Беларусі Раман ІАРАЎСКІ.

— У якасці індывідуальнага падпрымальніка ажыццяўляю розныя гандаль камп'ютарамі і камплектацыямі (плачу падатак у агульных парадку) і іншымі нехарчовымі таварамі (з'яўляюцца плацельшчыкам адзінага падатку). Ці можа індывідуальны падпрымальнік перайсці на спрошчаную сістэму падаткаабкладання ў частцы гандлю камп'ютарнымі камплектацыямі, пры гэтым застаючыся плацельшчыкам адзінага падатку на продажы іншых нехарчовых тавараў?

Сяргей КУНАКОЎ, г. Гродна. — Заканадаўства нашай краіны не забараняе індывідуальным падпрымальнікам адначасова з'яўляцца плацельшчыкам адзінага падатку (на відэх дзейнасці, якія ўключаны ў пералік відаў дзейнасці, пры ажыццяўленні якіх індывідуальны падпрымальнік і іншыя фізічныя асобы плацяць адзіны падатак, базавыя стаўкі адзінага падатку, згодна з Указам Прэзідэнта ад 18 чэрвеня 2005 года № 285 «Аб некаторых мерах па рэгуляванні падпрымальніцкай дзейнасці») і плацельшчыкам падаткаў у агульна вызначаным парадку ці ўжываць спрошчаную сістэму падаткаабкладання. Спрошчанае сістэма магчыма пры ажыццяўленні іншых відаў дзейнасці, якія не падрудаваны ўказаным пералікам, або пры рэалізацыі тавараў (работ, паслуг) юрыдычным асобам.

Пры гэтым такія індывідуальныя падпрымальнікі абавязаны забяспечваць асобны ўлік даходаў па кожнай сістэме падаткаабкладання. — Я зарэгістравана ў якасці індывідуальнага падпрымальніка ў Заводскім раёне Мінска. Ажыццяўляю дзейнасць па відзе 92342 — функцыянаванне танцавальных залаў, пляцовак, дыскатэк і школ танцаў. Заняткі адбываюцца ў памяшканні, тры разы на тыдзень па адной гадзіне. У маёй школе харэаграфія займаюцца паўнагадовага грамадзяне. Штомесяц плачу адзіны падатак у памеры 90 еўра. Аднак у пераліку відаў дзейнасці сума падатку можа вагацца ад 30 да 90 еўра. Між іншым, я ажыццяўляю падпрымальніцкую дзейнасць толькі 12 гадзін у месяц. Няўжо я павінна плаціць падатак у памеры 90 еўра?

Аліна ДЗІЛЕНЯ. — У адпаведнасці з дадаткам № 2 рашэння Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў ад 30 снежня 2006 года № 281 за аказанне паслуг танцавальных залаў, пляцовак і школ танцаў адзінага падатку ў горадзе Мінску вызначана ў памеры 90 еўра і ў памеры 30 еўра, калі гэтыя паслугі ажыццяўляюцца для дзяцей і пенсіянераў. Такім чынам, калі ў вашай школе харэаграфія займаюцца грамадзяне, якія не з'яўляюцца дзецьмі і пенсіянерамі, то стаўка адзінага падатку будзе менавіта 90 еўра.

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.

ПЕРАМОГА — БЫЛА, ЁСЦЬ... БУДЗЕ?

Трыці раз запар Беларусь паказала выдатны вынік на міжнародным дзіцячым конкурсе «Еўрабачанне» і нават стварыла своеасаблівы прэцэдэнт — упершыню ў гісторыю конкурсу якасці краіна перамагла двойчы. Паспехі на «Еўрабачанні» дарослым пакуль больш сілпыя, але мы вучымся, сцвярджаюць арганізатары нацыянальнага адбору, і жорстка канкурэнцыя на сёлетнім «ЕўраФэсце» таму доказ. Падвядзенню вынікаў і пабудове найбліжэйшых планаў была прысвечана прэс-канферэнцыя, якая адбылася ўчора ў Белтэледавыцкаманні.

БЕЛАРУСЬКІ ФЭНОМЕН

Паводле слоў намесніка старшыні БТРК Юрыя Азарона, адзін з фактараў поспеху — у тым, што ў Беларусі ўвогуле надаецца вялікая ўвага працы з дзецьмі — працоўце разнастайных гурткаў, секцыяў, асабных педагогаў і г.д. І хто ж з гэтым будзе спрачацца — але... Справа, відаць, яшчэ ў ў саміх дзяцях. Сёлетняга канкурсанта Лёшу Жыгаловіча рыхтавалі іншыя педагогі на вакале і харэаграфіі, «почыркі» нумара зусім іншы — а вынік стабільна высокі. Дзеці адрацавалі на яго па поўнай праграме — адбыўшы ў адзін дзень дзве генеральныя рэпетыцыі і пасля яшчэ двойчы выступілі на сцене. Каб яны не «перарэгалі», прыкладна за тры нумары салісту апраўлялі навушнікі з «мінусовак», і яго ўвагу не адцягвалі навакольнымі гоман і шумам; гэтаксама забаранілі да выступлення скакаць па «зеляным пакоі», марнаваць унутраную энергію. Пераможца дзіцячага «Еўрабачання-2007» Аляксей Жыгаловіч увогуле з усіх бяскоў станоўчы хлопец — паслухмяны, сціплы, але разам з тым вельмі адказны і настойлівы, гатовы дзеля дасягнення выніку ахвяраваць сваёй звязкамі і жаданніям. Асноўнымі канкурэнтамі ён бачыў прадстаўнікоў Румыніі, Арменіі і Македоніі — але нават віду не падаў, што чаго-небудзь баіцца. Затое потым поспех быў настолькі ашамалілівым, што да аўтобуса артыста суправаджаў і нават з цікаваўнікам... «Лёша, стаміўся?» — цікавіцца журналісты. — Ну, так, крышчачу. Дзякуй усім, хто верыў у мяне», — стрымана ўсімжаецца хлопец.

УРОКІ АНГЛІЙСКАЙ

Тым часам падвядзены вынікі адбору Нацыянальнага тэлевізійнага музычнага праекта «ЕўраФэст». Сёлета на конкурс было паддадзена 122 заяўкі ад аўтараў і выканаўцаў — амаль удвая больш, чым летась. 76 з іх былі далапучаны да праслухоўвання (дакладней, з'явіліся на яго), і толькі 15, паводле правілаў, пасля гарачых спрэчак журы трапілі ў паўфінал. Менавіта яны воўвочы ўдзел у канцэрце, які адбудзецца 21 снежня ў праграме эфіру ў студыі БТРК.

Перш чым агульнае спіс іменнаў ішчасліўчых, члены журы заўважылі, што склад іх быў вельмі моцны — калі б ведаць загадка, практэ можна было пачаць з чэрышкі, як калі мага больша колькасць выканаўцаў трапіла ў тэлевізійны эфір. Прычым, заўважым, сёлета ўведзена дадатковае патрабаванне — заяўкі прымаліся толькі ад грамадзян Беларусі альбо тых, хто пастаняна пражывае ў нашай краіне, так што практычна ўсе саіскальнікі — айчынінага «разліву». Асабліва адзначылі судзі, напрыклад, гурты «Ван Хельсінг» і «Хардзі», спявачку Тані Фарэда, выканаўцаў Габрыеля, — некаторы з іх ад уважджання ў лік паўфіналістаў аддзяліў усяго адзін голас... Што ж датычыцца ўласна спісу — ён абнавіўся прыкладна на дзве трэці, а іменны ў ім збылошых знаёмых, а руслы Аляхно, Гоцеш, Юлія Гусева, гурты «Dali», «Litesoul», «PincCode», «Палаці», «The voice», Алена Валюшына, Аксана Кавалеву-

Канкурэнтны могуць раслабіцца: Ксюша СІТНІК да дарослага «Еўрабачання» яшчэ не дарасла.

ская, Віктар Пшанічны, Аня Шаркунова і Герман Цітоў. Дык «новенькі» на паверку аказваюцца больш ці менш вядомымі — скажам, у праект «Скандал» уваходзіць Сяргей Мінскі, у гурце «The Chartriops» прысутнічае Слава Лышчык, ён жа спявае Nils, а дзючыкі на Катрыні з'яўляюцца адной з салістаў Маладзёжнага тэатра эстрады. Песні яны прадставілі рознажанравыя, але, як запэўніў кіраўнік праекта «ЕўраФэст» Аляксандр Ціхановіч, «усе яны адпавядаюць фармату «Еўрабачання». Наколькі адпавядаюць самі канкурсанты — убацьчы і пачуем 21 снежня. Тады і выберам 2-3 фіналістаў. Дарэчы, заўважым — сёлета толькі «Палаці» рызыкнуў выставіць беларускамоўную песню, ды яшчэ тры выканаўцы будуць спяваць па-руску. Усе астатнія абралі англійскі.

— А ўзровень валодання замежнай мовай які, задавальняючы? — пацвікаліся мы.

— У нас ёсць пагадненне з Міністэрствам адукацыі, і фіналісту, дакладней, пераможцу, якому абраны журы і гледачы, лінгвістычным універсітэтам прадаставіць лепшых выкладчыкаў, каб займацца, колькі спатрэбіцца, для паліпшэння вымаўлення і павышэння ўзроўню валодання мовай. Пытанне гэтага кантэра рэктар МДЛУ, — адказаў выканаўчы прадзюсер праекта «ЕўраФэст» Дзмітрый Барану.

Вікторыя ЦЕЛЯШКУ.

Ад першай асобы

«ПАЛЯВАННЕ» НА «ПЯРЭВАРАТНЯЎ» У ЗЯЛЁНЫХ ФУРАЖКАХ

Дзяржаўная мяжа Беларусі — на надзейным замку. Пра гэта яскрава сведчаць факты затрымання кантрабандыстаў, нелегальных мігрантаў, наркарэўераў і іншых парушальнікаў нашых межаў. Аднак часам ключы ад гэтага замка трапляюць у рукі нядобрасумленных ахоўнікаў мяжы, якія спрабуюць пераўтварыць адказную і пачасную службу ў прыбытковы бізнес. Праўда, такіх «пярэваратняў» у зялёных фуражках выводзяць на чыстую ваду самі ж памежнікі, дакладней супрацоўнікі службы Уласнай бяспекі Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі. З кіраўніком гэтай службы Уладзімірам РЫБАЛЬЧАНКАМ гутарыць аглядальнік «Звязды».

Уладзімір Віктаравіч, у цэлым па краіне, паводле звестак Генеральнай пракуратуры, карупцыя адсутпае. А якія тэндэнцыі назіраюцца цяпер на мяжы?

— Змяняшчэнне ўзроўню карупцыі адбываецца і ў органах пагранічнай службы. Сёлета, напрыклад, у асяроддзі памежнікаў зафіксавана амаль на 20 працэнтаў менш карупцыйных злачынстваў, чым летась. За 11 месяцаў гэтага года за здзяйсненне такіх злачынстваў асуджаны 6 афіцэраў і 10 прапаршчыкаў. Ды і спакуюцца памежнікаў апошнім часам сталі значна рэдзей. Колькасць спраў па кантрабандзе, якія нсуць службу ў пунктах пропуску, зменшылася больш чым напалову.

— Відачочна, немагаважную ролю адыграла практыка заахвочвання памежнікаў за адмову ад хабары. Дарэчы, а ці залезлыя памер «прэміі за сумленнасць» ад вельчін прапапоўваемай карупцыйнай узнагароды?

— Спраўды, практыка заахвочвання памежнікаў за адмову браць хабар вельмі эфектыўная і стала ўжо неад'емнай часткай прафілактычнай працы па папярэджанні карупцыі ў нашых шэрагах. Як правіла, памежнікаў-кантрабандэраў спрабуюць спакусіць хабарам у эквівалент ад 5 да 50 долараў. Памер «прэміі за непадкупнасць» вызначаюць камандзіры злучэнняў і часцей. Сумы заахвочвання могуць быць розныя, аднак яны ў некалькі разоў пераважаюць хабар. Усяго ў гэтым годзе было больш за 80 выгадаў адмовы памежнікаў ад хабары. Хачу адзначыць, што 14 спакуюшчыкаў пасля папярэджання аб магчымых наступствах адмовіліся ад сваіх злачынчых намераў.

— Якія высновы былі зроблены пасля скандалу ў Сморгонскім пагранічым аддзяленні?

— Была праведзена комплексная праца над памылкамі. Зроблены кадравыя перастановаў.

— Ці праводзіце сумесныя

операцыі па выяўленні фактаў карупцыі з замежнымі калегамі?

— Паколькі нярэдка такія злачынствы маюць трансгранічны характар, то, безумоўна, мы кантактуем з замежнымі калегамі. Але падобная дзейнасць абмяжоўваецца толькі ўзаемным інфармаваннем. Упэўнены, што ў будучым мы будзем праводзіць і сумесныя практычныя мерапрыемствы па выкараненні карупцыі.

— Карупцыя, як і іншыя злачынствы, лягчэй папярэджваць, чым выявіць. Ці правярае ваша служба «кандыдатаў у памежнікі» на схільнасць да хабарніцтва? Калі так, то ці выкарыстоўваеце ў гэтых мэтах «дэтэктар хлусні»?

— Вядома ж, кожны «кандыдат у памежнікі» праходзіць шэраг адмысловых праверак, у тым ліку і абавязкова псіхалагічнае тэстаўнаванне. У гэтых мэтах, праўда, не заўсёды, выкарыстоўваецца і «дэтэктар хлусні».

— Уладзімір Віктаравіч, а ці рэальна ўвогуле выкараніць карупцыю на нашай мяжы?

— Зусім ліквідаваць гэтае зло ні на мяжы, ні ва ўсім грамадстве немагчыма. Аднак мінімізаваць яго маштабы, стварыць дзейсны механізм прафілактыкі і выяўлення такіх злачынстваў можна і трэба. У пагранічнай службе зроблены ацэнт на прафілактыку парушэнняў такога кшталту. Хоць, безумоўна, з'яўляюцца за руку «пярэваратнікаў» таксама атрымліваюць па заслугах. Але аднымі карнымі мерамі і сіламі толькі праваахоўных органаў карупцыю нельга перамагчы. Нам патрэбна дапамога ўсяго грамадства. Напрыклад, вельмі эфектыўным спосабам выяўлення карупцыянераў і проста нядбайных памежнікаў «тэлефон даверу» службы ўласнай бяспекі. Ён працуе круглыя суткі. І грамадзян, якія сталі ахвярамі вымагальнікаў у пагонах ці проста вымушаны былі даваць хабар, я прашу неадкладна паведаваць аб такіх фактах па нумары + 37517 265 90 08. Есць у нас і свая старонка на сайце Дзяржаўнага пагранічнага камітэта (www.gkpv.gov.by/ru/ssb).

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Клопаты пра імігрантаў — не ва ўрон нацыянальнай бяспекі

Таку думку выказаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспекі Мікалай Чарнічэў, падводзячы вынікі сустрэчы з прадстаўніком Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН у Беларусі па справах бежанцаў Ільям Тадаровічам.

«Вялікая колькасць людзей жадаюць пераехаць у нашу рэспубліку, прывабліваю спакойнай абстаўнкай і жыццёвым узроўнем», — падкрэсліў сенатар. Пры гэтым ён дадаў, што нярэдка пад маскі былі бежанцаў хаваюць людзі, якія ўжылі злычынствы, а ёсць і такія, хто хоча прыкрасці Беларусь як плацдарм для пранікнення ў Еўропу. Мікалай Чарнічэў расказаў, што ён акцэнтаваў увагу Ілі Тадаровіча на тым, што аднаго жадання прыняць імігрантаў недастаткова. Неабходна забяспечыць іх рабочымі месцамі, жылём, што ва ўмовах нізкага ўзроўню беспрацоўя і вялікай колькасці востра маючых патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў грамадзян зрабіць цяжка. У якасці прыкладу сенатар прывёў сітуацыю, у якой апынулася 200 тыс. караньных мігрантаў, якія пражываюць у пабудаваных пасля Вялікай Айчыннай вайны дамах. «Па нормам, гэтыя людзі маюць неабходную колькасць квадратных метраў, але на самай справе яны жывуць без элементарных выгодаў», — сказаў сенатар.

Прадстаўнік Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН у Беларусі па справах бежанцаў Ілья Тадаровіч, чыя місія ў нашай краіне завяршылася, высока ацаніў намаганні Беларусі па абароне бежанцаў.

ПАДТРЫМКА Ў «ЗВЯЗЦЫ» З ДАХОДАМІ

па хваробе, з прычыны катастроф, пахараў, стыхійных бедстваў і г.д. — Між тым, упарадкаванне льгот закрэпае многія катэгорыі, таму апошнім часам з гэтай нагоды ў рэдакцыю гэтай трыпалы шмат звяротаў. І ў тым ліку значная іх частка — ад ветэранай працы і інвалідаў III групы. Што падрудагджае праект указа для іх?

Пакуль над праектам указа працягваецца работа, таму казаць што-небудзь канкрэтнае тут складана — давайце дачакаемся канчатковага варыянта. Аднак што да адной з праблем ветэранай працы, інвалідаў III групы, дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў, то спадзяемся, яна на самай справе будзе вырашана. Нагадаю, што Законам «Аб дзяржаўных сацыяльных льготнах, правах і гарантыях» гэтым катэгорыям не падрудагджаецца забяспечанне тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі.

Гутарыў Сяргей ГРЫБ.

Фірма венкі вяжа!

Вытворчае камунальнае ўнітарнае падпрымства «Мінская леспаркавая гаспадарка» плануе ў 2008 годзе арганізаваць вытворчасць ланевых венкіаў. Аб гэтым паведамілі на падпрымстве.

Выпуск гэтага гаюльнага ланевяга аtryбута будзе арганізаваны ў гаспадарцы ўпершыню. Такім чынам, наладжаная тут вытворчасць складзе канкурэнцыю прыватным падпрымствам, індывідуальным падпрымальнікам і лясгасам, якія пастаўляюць у Мінск венкі. Прадукцыя будзе запатрабавана, перакананы на падпрымстве. Штогадова патрэбнасць ланевых комплекзаў сталіцы ў венкіаў складае 100 тыс. штук. Мінская леспаркавая гаспадарка мае намер адправіць іх у колькасці 10—20 тыс.

Паколькі сырвінавая база гаспадаркі абмежавана (тэрыторыя лічыцца лесапаркавай зонай), то вырабіць ланевыя венкіаў будучы толькі з бярозы. Планаваць летнія выскі прымяркуюць да нарыткоўкі венкіаў. Пры гэтым спецыялісты маюць намер прытрымлівацца народных прымет для іх нарыткоўкі.

Кар. БЕЛТА.

Паляваў у адселенай зоне

Работнік РУП «Станочны вузлы» сёлета ўжо затрымліваўся і прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці за незаконнае паліванне ў зоне адселення. Зрабіў нейкія высновы? Есць сур'езныя падставы для сумненняў?

Гэты ж грамадзянін быў затрыманы супрацоўнікамі Гомельскай аплібнэспецкі сумесна з калегамі абласнога ж Камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя палібіў вёска Халоча — у зоне адселення Чачарскага раёна. Тут ён паліваў у забароненыя месцы з незарэгістраваным паліўным ружом і здабыў куніцу. Складзены адміністрацыйны пратэкол, ружо і здабыча перададзены ў мясцовы РАУС. Разглядаецца пытанне аб крмінальнай адказнасці за ўчыненне.

Сяргей СОСАЛЬКА.

Галоўны равін Расіі Берл Лазар пайшоў яшчэ

УЛАДУ — УРАДУ? Погляд

Калі яшчэ ўчора знаходзіліся аналітыкі, якія былі схільныя лічыць вылучэнне першага віцэ-прэм'ера Дзмітрыя Мядзведзева ў «пераемнікі» Пуціну хітрым маневрам Крамля, то сёння ўжо сумненні амаль не застаюцца: старт прэзідэнцкай гонкі не быў фальшывым.

Прынамсі, сам Мядзведзеву даволі ўдала застаўся за сабой лобны шырокі мас і пасля недужасонькі сігнал «наверх» аб безумоўнай добранадзейнасці, калі прапусціць ішчэрнага гаспадару Крамля пасля выбараў прэзідэнта ўзначаліць урад Расіі. Зварот у запісе транляваў адзін з расійскіх тэлеканалю. Калі агучаны сцэнарый будзе рэалізаваны, і Мядзведзеву па нейкіх прычынах пакіне пасадку прэзідэнта, Пуцін аўтаматычна стане выканаўчым абавязкі кіраўніка дзяржавы, які гэта, дарэчы, і было ў 1999 годзе.

«Мала абраць новага прэзідэнта, не менш важна захаваць дзейнасць каманды, — заўважыў Мядзведзеву. — Лічу прынцыпова важным для нашай краіны захаваць на найважнейшай пасадзе выканаўчай улады — пасадзе старшыні ўрада — Уладзіміра Уладзіміравіча Пуціна. Выказваючы гатоўнасць балаціравацца на пасадку прэзідэнта Расіі, звартаюцца да яго з просьбай даць прышчыповую згоду ўзначаліць урад Расіі пасля выбаранна новага прэзідэнта нашай краіны».

Пра магчымасць узначаліць урад сам Пуцін заявіў на з'ездзе «Адзінай Расіі». Абедзве ўмовы, якія тады вылучыў прэзідэнт — упэўненая перамога «адзінараса» на выбарах у Дзярждуму і «годны» пераемнік, ужо выкананы.

Ініцыятыўе «пераемніцка» даволі жвава пракаментавалі ўсе асноўныя палітычныя, грамадскія і нават рэлігійныя сілы расійскага грамадства. Лейтматыў — «адбрам».

Так, другі дзень запар Расійскай Праваслаўнай Царкве першы паспела слававіць лівсавызначальныя рашэнні палітыкаў. «Відачочна, што і Уладзімір Уладзіміравіч Пуцін, і Дзмітрый Анатольевіч Мядзведзеву — гэта эфектыўныя дзяржаўныя дзеянны, якія карыстаюцца даверам людзей», — заявіў намеснік кіраўніка аддзела знешніх царкоўных сувязяў Міраслава патрыярха працяіерой Усевалад Чаплін.

Галоўны равін Расіі Берл Лазар пайшоў яшчэ

Беларускія эксперты пакуль не спяшаюцца з каментарыямі таго, які будучы развіццёва беларуска-расійскай адносін пасля 2 сакавіка 2008 года. З аднаго боку, Дзмітрый Мядзведзеву вядома як ліберал і прагматы. У тым ліку і ў дачыненні да саюзнікаў. Менавіта Мядзведзеву, які акрамя віцэ-прэм'ерскага крэсла займае і пасадку старшыні савета дырэктараў «Газпрам», даволі дакладна акрэсліў сваю пазіцыю яшчэ ў ліпені гэтага года: «Мы не павінны выкарыстоўваць эканамічна неапраўданыя схемы нават на карысць такіх фундаментальных працэсаў, які інтэграцыя. Зразумела, мы можам дамавоцца пра нейкія цяжкавыя варыянты супрацоўніцтва, але ў цэлым трэба прытрымлівацца нармальнага эканамічнага прагматызму».

З інашаго боку, усё будзе залежыць ад таго, наколькі самастойнай фігурай стане новы прэзідэнт. Пры рэалізацы сцэнарыя, які агучыў Жырніноўскі, натуральна, ніжэй каронных перамаг у Узалемаадносінх дзюх дзяржаў какаць не варта.

Уладзімір АЛЯКСАНДРАЎ.

Ці пойдзе СПРАВА НА ЛАД?

«Дэжаво (адчуванне, што такая падзея ўжо адбывалася) — у вышэйшых навуальных ўстановах Беларусі прыслалі новы адукацыйны Стандарт па гуманітарных дысцыплінах. Беларускай мовы ў ім няма.

Летас першай на гэтае «новаўвядзенне» адрэагвала газета «Звязда», а далей — паляцелі лісты ў Міністэрства адукацыі ад выкладчыкаў, вучоных, усіх прыхільнікаў беларускага слова. Абермаванне становіцца з мовай прайшло ў Інтэрнэце, да ратавання выключанай дысцыпліны далучыліся грамадскія арганізацыі. І тады быў зроблены правільны крок: беларуская мова 1 верасня 2007 года па ранаішым заучала ва ўсіх аўдыторыях Беларусі. Стандарт адправілі на дапрацоўку.

Чым жа з'яўляецца той новы, дапрацаваны Стандарт? Ды... дакладнай копіяй мінулагагого! Каму трэба вынішчэць мову з праграм ВНУ, прычым краз тады, калі дпутаты Нацыянальнага сходу прымаюць Закон аб беларускім правапісе. Закон пра што і для каго?

Не хочацца апускацца да банальнасцяў, але, мяркую, трэба нагадаць складанасці Стандарта, што БЕЛПарса існуе, пакуль існуе і БЕЛПарскае мова, а інакш гэта будзе ўжо нейкая іншая Русь! Дык ці варта сечы па сабой сук нацыянальнай годнасці?

Давялося пачыць і такі аргумент у абарону злашчаснага Стандарта: а што гэта за курс так! «Прафесійная лексіка»? Бяры слоўнік з тэрмінамі і карыстайся...

Добра, а адкуль яны з'яўляюцца, гэтыя слоўнікі? Як аўтар «Русско-белорусского медицинского словаря» магу дакладна сказаць: каб не было ў медычэўніцэ такога прадмета, не было б і слоўніка. Не ма тэрмінаў назнапаўшаецца гадамі ў працэсе падрыхтоўкі да заняткаў, навуковай працы са студэнтамі. І далей гэты слоўнік шліфуюцца і ўдасканальваецца. А калі ўлічыць, што па многіх дысцыплінах такія тэрміналогіі слоўнікі яшчэ не выдадзеныя, дык пасля прыняцця новага Стандарта яны так і не будуць зробленыя.

Толькі-толькі пачалі з'яўляцца падручнікі і дапаможнікі па курсе «Беларуская мова. Прафесійная лексіка». Іх на сметнік? За 10 гадоў вырасцала цэлая гора прафесійна дасканальных выкладчыкаў названана курса. Іх на вуліцу?

І скажам шчыра: ці такая дасканалая беларускамоўная сітуацыя ў нашай краіне, каб пазбаўляцца ад гадзін роднай мовы? Мы ж рытхнем у ВНУ не толькі

адукацыйных сістэм Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы Анастасіа МАКАРАЎ. — Паколькі Беларускай вышэйшай школай пераходзіць на дыферэнцыяваныя тэрміны навування, і на першай іе ступені тэрміны навування змяняюцца, гэта, адпаведна, патрабуе і змяшчэння аб'ёму вучэбнага плана. Але за кошт чаго гэта можа зрабіць? Давялося адмаўляцца і скарачаць аб'ёмы тэматыкі. Асновы права і Беларуская мова. Прафесійная лексіка. Не скарачаш, жа вучэбныя планы за кошт агульнапрафесійных ці спецыяльных прафесійных дысцыплін? Аднак усё ВНУ валодаюць аўтаноміяй, і калі там палічыць, што без беларускамоўнай лексікі іх выпускнікам у сваёй будучай рабоце ніль

не абсыця, яны могуць уключыць выкладанне прафесійнай лексікі ў блок агульнапрафесійных дысцыплін. Напрыклад, беларуская лексіка можа спатрэбіцца педагогам, якія будуць выкладаць у беларускамоўных установах адукацыі. Але я асабіста сумняваюся, што ўрачы будуць вылісваць рэцыты на беларускай мове. Для гэтых мэтаў існуе лацінская мова. Ды колькікі мэтазгоднае выкладанне гэтага курса ў медыцынскіх універсітэтах? Увогуле ўсіх, каго хаваюць будучыя Стандарты, я яшчэ бы адрававаў да снежняскага часопіса «Вышэйшая школа», дзе будучы апулікаваны ўсе матэрыялы на рады і адлюстравана ўсё палітра праблем, звязаных з распрацоўкай і зацвярджаннем новага Стандарта.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Спорт-тайм

Календар з бэльмі пляямі

Канчатковы графік таварыскіх матчаў нацыянальнай футбольнай зборнай пакуль не вядомы, але асноўныя яго абрысы ўжо сфарміраваны: у лютым беларусы возьмуць удзел у турніры на Мальце, дзе згуляюць з гаспадарамі

12 снежня
2007 г.
№ 47 (101)

КАМАНДЗІРОўКА ПА ПІСЬМУ

ВАДА — БЯДА

У руках трымаю невялічкія пісьмы з Дзяржынскага раёна. Па дапамогу звяртаюцца жыхары вёскі Дворышча — сямідзесяціямігадовая Валянціна Пятроўна Хацько і яе сын Ігар Мікалаевіч, інвалід першай групы.

«...Мы жывём побач з воданепарной вайжай. Амаль кожную ноч вада з вёскі цячэ каля нас у агарод. Бывае, залівае так, што і вайсці на вуліцу не можам. А які ж урадак з нашага агарода? Зямля не высыхае нават у спякотнае надвор'е. Усё, што ні пасадзім, гніе. Што рабіць?»

Што ж, будзем дапамагаць! — Скаргі і просьбы ідуць адна за адной. Але мы не ў сілах вырашыць усё. Напрыклад, нядаўна ў адной невяліччай вёсцы мясцовы жыхар папрасіў заасфальтаваць вясковую вуліцу. Ці пенсіянерку не задаваліся тое, што судзе абгарадзіў свой дом вялікім плотам... Для вырашэння ж праблем шукаем розныя шляхі, — расказвае па дарозе ў Дворышча намеснік старшыні райвыканкама па будаўніцтве і ЖКГ Аляксандр Місіючэнка.

Акрамя мяне і Аляксандра Міхайлавіча, у Дворышча едзе галоўны інжынер раённага камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Фаніпальскае АК» Аляксандр Сяргеевіч.

— Сёння раніцай прызваў да наша службы энергетыкаў. Спецыялісты адрагулявалі сістэму аўтаматычнага воданепарнай вёскі Дворышча, — паведмаляе ён аб выкананай рабоце. — Але возьмем гэты аб'ект пад кантроль і будзем пільна сачыць за работай сістэмы водазабеспячэння ў вёсцы, перыядычна правяраць, каб не было заталпаў. Акрамя таго, гэту трубу, накіраваную ў бок агарода, дэмантуем і павернем яе ў іншы бок. У такім выпадку нават пры збоях у сістэме (аўтаматычная сістэма, як любы жывы арганізм, можа «захварць») вада не будзе трапляць у агарод.

— Перарабілі трубу? — Сёння раніцай адправіў людзей з вышкай. Думаю, што яны ўжо справіліся. Даманіраваць трубу — гадзіна работы.

...Набіраю нумар Валянціны Пятроўны:

— Ну як, не перашкаджае вам больш вада?

— Ой, дзякуй Богу, не цячэ больш. Добра, відаць, наладзілі аўтаматыку. А сёння зранку хлопцы прыехалі з апаратам, і вышка там побач стаіць. Сказалі, што перарабіць трубу і выратуюць наш агарод.

Жанчына запрасіла ў хату. — Залівае наш агарод, ба-

чыце, — пачынае дзяліцца сваёй праблемай гаспадыня. — Мой Ігар амаль нічога не бачыць і рухаецца павольна, бо ўвесь левы бок паралізаваны. Але слыху яго можа кожны пазайздросціць. Як пачуе журчанне вады, дык крычыць з калідора: «Маці, ужо цячэ...» Учора ў вострым гадзін вечара патэлефанавала ў дыспетчарскую. — Патоп зноў у нас, — кажу. «Так позна мы вам нікога не прырэдм», — чую ў адказ.

— Спраўды, рабочы дзень арганізацыі доўжыцца з васьмі гадзін раніца да пяці гадзін вечара. Вежа ж перапоўнілася ноччу, — уступае ў размову галоўны інжынер, — таму мы не можам накіраваць на дапамогу брыгаду. А дзяржаўнага ў кожнай воданепарнай вёсцы не пасадзіш... Зараз, дарэчы, забліў дзверы памышкання, дзе ўсталявана сістэма аўтаматыкі, цівком. Трэба будзе абвяскова замоч павесіць. Бо няма адбою ад мясцовых спецыялістаў дылетантаў, якія, спрабуючы спыніць ваду, «гаспадарач» там. На справе ж толькі папускаюць работу воданепарнай вёсцы.

— Вада цячэ ўсю ноч, — працягвае свой апавед Валянціна Пятроўна. — А рабочы прыезджаць толькі раніцай. Я ўжо ўсіх «спячю» з водакадула ведаю ў твар. Шкадуно гэтых хлопцаў, Яны, бывае, па цэламу дню сядзець тут, разгубленыя нешта... Гадзіны праз тры вада жыць зноў...

Перад тым як здаць матэрыял у нумар, тэлефаную спачатку намесніку дырэктара па ВКГ, на якога ўкладзежны кантроль за работай сістэмы водазабеспячэння ў вёсцы Дворышча, Фёдару Тарасенку:

— Перарабілі трубу? — Сёння раніцай адправіў людзей з вышкай. Думаю, што яны ўжо справіліся. Даманіраваць трубу — гадзіна работы.

...Набіраю нумар Валянціны Пятроўны:

— Ну як, не перашкаджае вам больш вада?

— Ой, дзякуй Богу, не цячэ больш. Добра, відаць, наладзілі аўтаматыку. А сёння зранку хлопцы прыехалі з апаратам, і вышка там побач стаіць. Сказалі, што перарабіць трубу і выратуюць наш агарод.

Жанчына запрасіла ў хату. — Залівае наш агарод, ба-

Надзея ДРЫЛА.
Дзяржынскі раён.

СТАРШЫНЯ СТАРШЫНЮ РАЗУМЕЕ...

Ад чаго залежыць узровень развіцця таго ці іншага рэгіёна, тэрыторыі, сельсавета? Шмат разоў задавала гэты пытанне розным суразмоўцам. Безумоўна, яны гаварылі і пра інвестыцыйныя праекты, і пра фінансавую падтрымку дзяржавы, і пра ўдасканаленне сацыяльнай сферы. Але, разам з тым, падкрэслівалі: у руках безыніцыятыўнага і неразваротлівага гаспадара якія заўгодна фінансавыя сродкі могуць ператварыцца ў пыл. Такую колкі ні дай, эканамічны эффект ад укладання будзе практычна нулявым.

«Знайсіці талковага кіраўніка вельмі няпроста, — пагаджаецца старшыня Астравецкага раённага Савета дэпутатаў Ірына Шляхун. — Сёння ён павінен быць не проста звычайным выканаўцам ці, яшчэ горш, прасіцелем. Ад яго патрабуюцца пэўныя арганізатарскія здольнасці, умёнае наладжваць кантакты з людзьмі, шукаць шляхі вырашэння праблем зыходзячы з магчымасці сваёй тэрыторыі».

Іван Пляўга, старшыня Варнянскага сельсавета, быў абраны на пасадку крыку пазней за іншых калег — усяго некалькі месяцаў таму, прыйшоўшы сюды з пасадку дырэктара школы ў Трокеніках. І адразу, як кажуць, з галавой акунуўся ў работу. Каб бліжэй пазнаёміцца з насельніцтвам і яго праблемамі, літаральна ў жонным населеным пункце, на кожнай вуліцы правёў сходы грамадзян: паслухай людзей, выяўляў свае погляды і меркаванні. На «вялікае» не замахваўся — вырашаў пачаць з элементарнага, з таго, што кожны дзень перад вачыма.

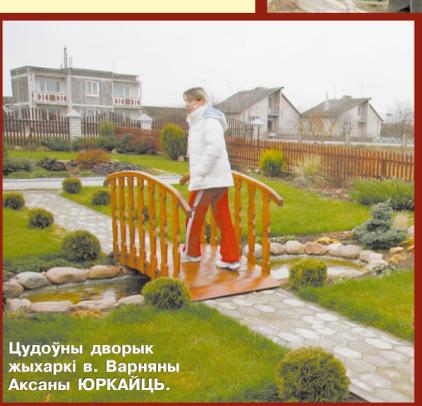
— Адрозніваў зважана ўвагу на мясцовы архітэктурны ансамбль — касцёл і парк. Гэта самая старая частка Варняна, якую неабходна добраўпарадкаваць у бліжэйшы час. Абмеркавалі гэты пытанне са старшынёй райвыканкама Адамам Кавалькам. Ён пагадзіўся: парк трэба адраджаць. І даў дабро на ўключэнне яго ў план добраўпарадкавання. За зямлю зробім каштарысную дакумента-

цыю, а вясной возьмемся за справу. Паралельна старшыня сельсавета выношвае ідэю аб стварэнні невялікага камунальнага прадпрыемства, якое будзе наводзіць парадка на тэрыторыі сельсавета і адначасова аказваць дапамогу вясцоўцам у апрацоўцы прызядзібных участкаў, дастаўца паліва, распыльчы дроў і г.д. Пакуль што райвыканкам дапамог купіць міні-трактар з усімі неабходнымі прычэпамі — непасрэдна для навадзіннага парадку.

Стварэнне камунальнага ўнітарнага прадпрыемства для старшыні сельсавета — пэўная рызыка. Падобныя структуры знаходзяцца на гаспадарцы, а значыць, самі павіны шукаць заказчыкаў, рэгуляваць цэны, пашыраць віды паслуг...

Старшыня Варнянскага сельсавета Іван ПЛЯЎГА.

Цудоўны дворык жыхаркі в. Варняны Аксаны ЮРКАЙЦЬ.

Іх мэтазгодна ствараць там, дзе на тэрыторыі сельсавета няма сельсагаспадарчага прадпрыемства або яго не мае магчымасці дапамагчы вясцоўцам.

Аднак з сельсагаспадарчымства Івану Пляўгу пашанцавала. Кіраўнік СВК «Варняна» Уладзіслаў Рук ні разу не адмовіў у вырашэнні той ці іншай праблемы. Скажам, ці многа вы бачылі старшыню сельсагаспадарчываў, якія пагадзіліся б увесці ў свой штат адзіну рабочага па абслугоўванні могілак? Уладзіслаў Эдуардавіч не толькі ўвёў такую адзіну, але і паабяцаў Івану Пляўгу, што рабочы будзе падпарадкоўвацца непасрэдна сельсавету... Сёння могілкі ў Варнянах не пазнаць — парадак, чысціня. За ўсім гэтым сочыць чалавек, які знаходзіцца ў распарадкаванні старшыні сельсавета, а зарплату атрымлівае ў СВК. Ад такога «сімбіёзу» інтарэсаў у выйгрышы ўсе жыхары сельсавета.

— Напэўна, — цікаўлюся ў Івана Пляўгі, — вы задзейнічаеце гэтага работніка і на добраўпарадкаванні іншых тэрыторый?

— Ды не, для гэтай мэты — абслугоўвання аграгарадка — у наш штат уведзена свая спецыяльная адзінка. Пасадзілі чалавека на трактар, выдалі ўсе неабходныя прычэпы — шчоткі, касілку... Цяпер ён едзе па Варнянах, прыбрае.

Сёння клопат аб прызядзібных участках вясцоўцаў таксама ўзяў на сябе СВК «Варняна». Заарэц зямлю (у першую чаргу — калгасным пенсіянерам), забяспечыць людзей кармамі і саламай — усё гэта ўваходзіць у абавязкі гаспадаркі. Гэты факт, магчыма, супакоіць бы іншага старшыню сельсавета — маўляў, што ёсць, тое і добра. Але не Івана Пляўгу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Іх мэтазгодна ствараць там, дзе на тэрыторыі сельсавета няма сельсагаспадарчага прадпрыемства або яго не мае магчымасці дапамагчы вясцоўцам.

Аднак з сельсагаспадарчымства Івану Пляўгу пашанцавала. Кіраўнік СВК «Варняна» Уладзіслаў Рук ні разу не адмовіў у вырашэнні той ці іншай праблемы. Скажам, ці многа вы бачылі старшыню сельсагаспадарчываў, якія пагадзіліся б увесці ў свой штат адзіну рабочага па абслугоўванні могілак? Уладзіслаў Эдуардавіч не толькі ўвёў такую адзіну, але і паабяцаў Івану Пляўгу, што рабочы будзе падпарадкоўвацца непасрэдна сельсавету... Сёння могілкі ў Варнянах не пазнаць — парадак, чысціня. За ўсім гэтым сочыць чалавек, які знаходзіцца ў распарадкаванні старшыні сельсавета, а зарплату атрымлівае ў СВК. Ад такога «сімбіёзу» інтарэсаў у выйгрышы ўсе жыхары сельсавета.

— Напэўна, — цікаўлюся ў Івана Пляўгі, — вы задзейнічаеце гэтага работніка і на добраўпарадкаванні іншых тэрыторый?

— Ды не, для гэтай мэты — абслугоўвання аграгарадка — у наш штат уведзена свая спецыяльная адзінка. Пасадзілі чалавека на трактар, выдалі ўсе неабходныя прычэпы — шчоткі, касілку... Цяпер ён едзе па Варнянах, прыбрае.

Сёння клопат аб прызядзібных участках вясцоўцаў таксама ўзяў на сябе СВК «Варняна». Заарэц зямлю (у першую чаргу — калгасным пенсіянерам), забяспечыць людзей кармамі і саламай — усё гэта ўваходзіць у абавязкі гаспадаркі. Гэты факт, магчыма, супакоіць бы іншага старшыню сельсавета — маўляў, што ёсць, тое і добра. Але не Івана Пляўгу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТОЧКА ЗРЕНИЯ РАЗВЕНЧАТЬ МИФЫ, ЗАДЕЙСТВОВАТЬ КРУПНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

В малых и средних городах сегодня проживает более 30 процентов населения страны. И эти люди имеют право на достойные условия жизни. Эта мысль стала лейтмотивом выступления Президента на постоянно действующем семинаре для руководящих работников республиканских и местных органов власти, состоявшемся в начале декабря. Глава государства перечислил основные проблемы малых городов: низкую рентабельность, а местами и убыточность градообразующих предприятий, высокий уровень безработицы, низкий уровень зарплат, нерешенность жилищных вопросов и т.д. В выступлении была упомянута каждая их 6 областей, определены наиболее проблемные города и поселки, где «лежат» предприятия, зашкаливает безработица и т.д. «МС» поинтересовалась, как конкретно местные власти собираются исправить ситуацию и какие резервы имеются в области для реализации Программы.

Председатель Гомельского областного Совета депутатов, кандидат экономических наук Валерий СЕЛИЦКИЙ:

— Наша республика небольшая по размерам, расстояния между населенными пунктами очень маленькие. И сегодня концентрировать людей в столице и в областных центрах — это значит создавать дополнительные коммунальные проблемы. Оптимум проживающих в городе для нашей страны: 300–350 тыс. человек, а областные центры уже достигли 500-тысячного уровня, не говоря о Минске. При разработке Государственной комплексной программы развития малых городов за основу бралась экономика. Это очень правильно. Если мы сегодня в программы развития малых и средних городов начнем записывать большие социальные проекты, на что рассчитывали многие председатели райисполкомов, то это будет путь их дивиденства. Надо развивать производство, чтобы люди смогли зарабатывать средства — в том числе и для пользы социальной инфраструктуры этих городов. Это совершенно правильный путь. Но я сразу перечислю, какие в связи с этим возникают проблемы.

Первая — это идеи (что именно развивать?). У нас может получиться так, что все начнут развивать похожие производства, создадут внутреннюю конкуренцию, которая заблокирует многие предприятия. Этим процессом нужно управлять, координировать его. Глава государства правильно заострил внимание на том, что не надо менталь о каких-то выдающихся технологиях, лучше сделать ставку на местные виды исходных материалов, сырья (это переработка аграрной продукции, леса, полезных ископаемых, производство стройматериалов и т.д.). В Гомельской области много полезных ископаемых: Туров — горючие сланцы, Житковичи — бурый уголь, Добрушский район — мел и т.д. Что касается Полесья, на мой взгляд там надо создать мощную Белорусскую водную кампанию. Бог подарил нам столько воды: это и пресная вода в реках и озерах, и подземные воды. У нас обнаружены все типы минеральных вод. Это нужно использовать. Производство по разливу питьевых и минеральных вод разместить в одном из небольших городов.

Вторая проблема, о которой необходимо сказать, это, конечно, инвестиционные ресурсы. Где их взять? Я лично считаю, что нужно перейти к тому принципу формирования малого и среднего бизнеса, как это принято во всем мире. На Западе очень многие компании отпочковали свои цеха и участки в дочерние фирмы, перевели их на экономические отношения. Эти бывшие цеха выполняют заказы материнской фирмы, но вместе с тем имеют право самостоятельной деятельности сверх того заказа и экономического договора, который у них заключен с головной фирмой. Они выполняют заказы со стороны, производят больше продукции и развиваются. У нас такого практически нет. Бизнес — малый и средний — сформировался на чисто инициативной предпринимательской основе. Западный бизнес формировался при участии крупных корпораций. А мы потом удивляемся: как возможно, что 60 процентов ВВП Германии производится на малых и средних предприятиях. Нам тоже нужно использовать инвестиции крупных предприятий, в малых и средних городах создавая их филиалы.

Что касается нашей области, я считаю, нужно смелее расставаться с полугосударственной собственностью, бесплатно или за символическую сумму передавать ее тем, кто сможет ее рационально использовать. Помогать людям, которые начинают свой бизнес. Вообще, не стоит рассматривать предпринимателей как нуворшителей, которые хотят разбогатеть на крови других. Есть предпринимательские люди, которым нужно предоставить возможность для развития, установить законодательный и налоговый контроль. Мы посещали на семинаре такие фирмы. Я, признаюсь, даже был удивлен тем, что увидел. Это же нормальные европейский уровень, малые предприятия с большими возможностями. А вот от ноющих руководителей, которые только создают проблемы, а не решают их, нужно избавляться. Взглянуть на ситуацию — значит, у тебя должна быть стратегия. Я уже не говорю о многочисленных бизнес-планах — один с большим трудом делают и сидят. Современное управление многовариантно. Нужно иметь вариант на случай диверсификации, перехода в другую нишу бизнеса и т.д. Жизнь показывает, что выживают многопрофильные фирмы с гибким производством. Вот «Гомсельмаш» — потрясающий пример! За последние десятилетия он освоил производство техники, по сложности сопоставимой с танком. Это просто технический подвиг.

У нас только руководители ездят в заграничные командировки, а ведь многие из них давно уже не инженеры. Надо отправлять туда главного конструктора и молодых специалистов, которые могут посмотреть, перенять полезный опыт. В простом магазине можно найти десятки идей для освоения. А у нас многие руководители монополизировали управленческую власть, единолично решают, что внедрять, а что — нет, и часто губят хорошие идеи. В Гомельской области десятки предприятий, и нужно хотя бы раз в год проводить практические семинары с посещением предприятий смежных областей. Например, мебельщики пусть съезжают на завод машиностроения. При этом мы тоже много идей сможем перенять.

Еще раз подчеркну: для реализации Государственной комплексной программы нужны идеи и их координация, инвестиционные ресурсы и управленческие кадры. Думаю, нужно создать какой-то консолидационный центр, который бы проводил техническую и экономическую разведку, собирал идеи.

Сейчас много говорится об инновационном развитии экономики, но при этом мы не замечаем некоторых важных вещей. Обратите внимание, что на любом строительном рынке, где появляются миллионы пельтей, шлангов и прочей фурнитуры для ремонта, весь ассортимент китайский. Польский. Турецкий. Вот вам большая ниша, которую можно заполнить. Есть резерв и в части обслуживания населения в сельской местности. Кто мешает организовывать частные предприятия по оказанию сельхозуслуг, чистке колодцев и т.п. (в нашей области есть такой опыт).

В своем выступлении глава государства упоминал населенные пункты Ильич и Копаткевичи, где уровень безработицы гораздо выше, чем в среднем по республике. В облисполкоме уже было проведено совещание по этому поводу, председателю дал поручение разобраться в ситуации. Сейчас ищем пути ее исправления. Рассматриваем варианты импортозамещения. Конечно, сходу вопрос не решить. В поселках Стрешин и Белица низкий уровень зарплат, как упоминал Президент. Эти примеры говорят о том, что зарплата в таких населенных пунктах невысокая. Там есть серьезная кадровая проблема. В принципе, основной набор профессий для области обеспечивают наши местные вузы (кроме аграрного сектора). Но специалисты ведь не поедут «в чистое поле». Там должно быть какое-то инициативное ядро, вокруг которого можно создать предприятие. Вообще нужно искать энтузиастов и предпринимателей.

У нашей области есть особенности и трудности. Главная — это чернбыльский фактор. Он является сдерживающим и в смысле притока внешних инвестиций. Это нужно учитывать. Поэтому для нас большое значение имеют технологии, направленные на добычу природных ископаемых и на производство чистой продукции в наших условиях.

И последнее. Мы должны развенчать два мифа. Первый: это утверждение, что у нас в деревне не хватает людей. Там не хватает механизации, ходить с вилами в XXI веке — нонсенс. Второй миф: то, что «колхозники» ничего не умеют. Историческую кличку «колхозники» нужно полностью изжить из употребления. Китайцы супер-технологии разместили в сельской местности. Сегодня они производят компьютерные для электроники США и Японии. А уж в Беларуси с таким высоким образовательным уровнем граждан и небольшими расстояниями между населенными пунктами мы можем перекачать любой опыт из крупных центров на периферию. Если мы будем размещать в малых городах примитивные технологии, мы эти города не поднимем.

Записала Инга МИНДАЛЕВА.

Глава нашего государства на III Всебелорусском народном собрании поставил задачу комплексного развития малых городов, достаточно аргументированно обосновав актуальность этого вопроса.

Системно подходить к рассматриваемой Программе развития малых и средних городских поселений Республики Беларусь, надо отметить, что ее можно и нужно реализовывать, опираясь, в том числе, на возможности Государственной программы инновационного развития Республики Беларусь на 2007–2010 годы. Хотя еще приняты не все нормативные правовые акты, но обе Программы не являются составляющими единой национальной инновационной системы. Кроме того, в инновационной программе масса наукоёмких проектов, которые можно тиражировать на регионы. Академией наук подготовлен каталог инновационных разработок ученых, которые могут быть внедрены в малых и средних городах. Следует ориентироваться на новое качество роста: новые технологии, новые организационные формы работы, новую, XXI века культуру производства и быта, а главное — на экономическую эффективность, обеспечивающую расширение воспроизводства, конкурентоспособность.

О некоторых подходах в реализации Программы. Надо отметить, что документ содержит очень большое количество целей и задач. Это и хорошо и не очень. У исполнителей, скорее всего, возникнет классический вопрос «Что делать?». Мы полагаем, что целесообразно использовать поэтапный подход, когда поэтапно определяются приоритетные цели и разрабатываются соответствующие меры. С учетом опыта выполнения Программы возрождения села представляется, что вначале упор должен быть сделан на повышение конкурентоспособности действующих и создание новых производственных мощностей. Затем может быть поставлена задача повышения уровня доходов населения. В дальнейшем — социальные вопросы, экология, благоустройство и т.п. Это не значит, что на каждом этапе решается только одна пробле-

ПОШАГОВЫЙ ПОДХОД

Тезисы доклада Председателя Президиума Национальной академии наук Беларуси М.В. Мясниковича на постоянно действующем семинаре руководящих работников республиканских и местных государственных органов «Возрождение малых городов и поселков — приоритетная задача социально-экономического развития страны»

29–30 ноября 2007 г.

ма. Но без прибыли и инвестиций не решить социальных проблем, без повышения уровня доходов — не справиться с демо-графической ситуацией. Хотелось бы подчеркнуть необходимость учета в работе по подъему малых городов всех прикладных программ. Однако программное планирование в принципе не должно подменять и скрывая живую, творческую инициативу исполнителей. Жизнь шире и глубже любых моделей и расчетов, и если управленцы на местах будут только ожидать очередных указаний и распоряжений сверху, то никакие программы не смогут качественно снять проблему. Ведь уже приходится констатировать, что для отдельных чиновников и руководителей низового уровня самое выгодное — вообще не принимать положительных решения, обставив так называемыми объективными причинами

Приходится констатировать, что для отдельных чиновников и руководителей низового уровня самое выгодное — вообще не принимать положительных решения, обставив так называемыми объективными причинами

ности рынка. Здесь могут практиковаться самые разнообразные формы занятости, в том числе семейный, домашний труд. Необходимо комплексно и на высоком научно-техническом уровне подходить к выполнению и развитию программы по модернизации и созданию новых пищевых производств — это 30 процентов объектов Программы. Проблем здесь много, и одна из них — слабые мощности проектных организаций. Академия наук, не имея достаточного опыта, включилась в проектное дело. Ведем проектирование 26 предприятий пищевой промышленности в малых населенных пунктах, целый ряд уже вводится в эксплуатацию. Многие можно в полной мере назвать наукоём-

кими и заслуживающими тиражирования: это создание первого на территории стран СНГ завода по выращиванию и переработке грибов шиитаке в Калининском районе, уникальный цех по производству фруктов и овощей хрустящих в Остремичеве Брестской обл., переработка маслосемян рапса в КСУП «Припять» Мозырского района, создание производства по переработке зеленого горошка, сахарной кукурузы, спаржевой фасоли. Под эти и другие технологии мы вместе с областями и Белгоспищепромом только в 2007 году передали заказчикам 630 единиц нормативно-технической документации на производственные конкурентоспособных продуктов питания. На основе местного сырья разработано более 350 рецептов. Все это является хорошей базой для создания новых рабочих мест, расширения ассортимента.

Новая технология — это подделка. Должны быть тщательно продуманы вопросы доставки продукции в города, ее упаковки, способов продвижения на высококонкурентном рынке. Вопрос актуален для экономики страны в целом. Ведь посмотрите на цифры: за 9 месяцев текущего года при росте розничного товарооборота на 16 процентов производство потребительских товаров увеличилось только на 7,3 процента, а продовольственных — всего на 2 процента! Причем, даже исключив из розничного товарооборота в торговле импорт легковых автомобилей и затраты

на их заправку, очевидно, что производство потребительских товаров не поспевает за совокупным спросом населения на сумму 4,5 млрд долларов, что и вызывает рост импорта. А с учетом того, что около трети произведенных потребительских товаров идет на экспорт, разница составит уже почти 7 млрд долларов. Хорошо, что Программа нацелена на импортозамещение. Например, создание производства по выпуску плодово-ягодных соков в Барановичах, Старых Дорогах, Слуцке, Столбцах и др. позволит на две трети сократить их импорт. Планируется введение новых мощностей по переработке плодов и ягод для виноделия.

В то же время необходимо отметить, что только 11 из 60 предприятий консервной промышленности республики попали в план мероприятий указанной Программы. Было бы правильно улучшить эти показатели региональными программами.

Имеются предложения руководителей Брестской и Гомельской областей, других участников секционной работы семинара об упорядочении льгот, установленных Указом № 265 и распространяемых только на действующие предприятия. А как быть с новыми проектами, намеченными программами развития малых городов? То есть с теми, на которые особые надежды. Думаю, надо поддержать предложения К.А. Сумара и А.С. Якобсона о необходимости дополнения этого Указа нормой, позволяющей распространить льготы по налогам не только на предприятия согласно отдельному решению, а на все новые организации, осуществляющие инновационную деятельность и реализующие инвестиционные проекты в малых и средних городских поселениях.

В рамках работы семинара в одной из учебных групп речь шла о том, что инвесторы, согласно Указу № 138, имели льготы по реструктуризации долгов выкупаемых убыточных сельхозпредприятий. Срок действия Указа истек, но процесс объединения надо продолжать. Хотелось бы продлить действие норм Указа до 2010 года и распространить его и на Программу малых городов.

(Окончание на 2-й стр. «МС».)

СТАРШЫНЯ СТАРШЫНЮ РАЗУМЕЕ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Да гэтага часу сельвыканкаму актыўна дапамагаў гаспадарка. Але прыйшла і наша чарга крыху яе «разгрузіць». Пасля стварэння камунальнага ўнітарнага падпрямства гэта стане цалкам магчымым, — упэўнены Іван Пляўга. — КУП возьме на сябе частку аб'яваў па дапамоце адзінокаму людзям, апрацоўчы участкаў, аказанні шэрагу гаспадарчых паслуг. Такія падпрямствы сёння актыўна дзейнічаюць у Мінскім раёне, і сельсаветы ад гэтаго толькі выйграюць.

Сёлета ў Варнянскім сельсавеце на розныя моты, звязаныя з добраўпарадкаваннем, патрачана 55 млн рублёў. На наступны год, каб разлазваць усё свае задумкі, Івану Пляўгу неабходна ні многа ні мала... 230 мільёнаў, які ён спадзяецца атрымаць з раённага бюджэту.

— У нас у раёне дзейнічае сістэма абароны плаўнаў сацыяльна-эканамічнага развіцця сельсаветаў. І калі я абарона сваю праграму, думаю, змагу разлазваць на канкрэтную падтрымку, — упэўнены Іван Іванавіч.

Галоўная мара старшын Варнянскага сельсавета Савета — так наладзіць жыццяздзейнасць на сваёй тэрыторыі, каб людзям не захачэлася пакідаць гэтыя мясціны. Нядаўна ён прывёз са сталіцы праект пабудовы цаглянага завода з усімі неабходнымі распрацоўкамі («Вось та-а-ка кіпа документаў!»). Пакуль думае, што з імі рабіць. А раптам з'явіцца які-небудзь інвестар — жадае ўключыць грошы ў праект? А гэта дадатковыя — і перспектывы — працоўныя месцы для моладзі.

У «спадчыну» старшын Гервяцкага сельсавета Міхаілу Шульгіну дасталася моцная гаспадарка. І пабудаваны ў 2005 годзе аграпрадукт. Зноў жа можна было б спакойна «почываць» на лаўрах. А Міхаіл Уладзіміравіч прыдумаў сам сабе «дзівіў»: не спыняцца на дасягнутым. Прызначае, прадаў, што пераходзячы сюды з пасады дырэктара музэйнай школы, аб'ёму работы не ўяўляў. А займацца давялося ўсім — пачынаючы ад несанкцыянаваных звалак і заканчваючы «чыжымі» сем'ямі.

— Гэта толькі здаецца, што «ёсць аграпрадукт — няма праблем». Усю гэту прыгожасць нам неабходна падтрымліваць з мінімумам затрат. Не ведаю, як бы мы абышліся без дапамогі мясцовага СВК.

Напэўна, самае прыгожае месца ў Гервятах — касцёл Святой Тройцы. Добраўпарадкаванна і дагледжаная, дзякуючы ксяндзу Леаніду Нісцоку, тэрыторыя касцёла стала «зыходным пунктам» для наведвання параду і ў саміх Гервятах, і ў іншых населеных пунктах сельсавета.

— Цяпер і каля касцёла, і каля адміністрацыйнага будынка выкапалі вадаёмы. Вясоной сам чакае шмат работы — пракласці дарожкі, пасадзіць дрэвы. Зробім прыгожыя зоны адпачынку, каб не толькі цэнтральная вуліца радавала вока вясцоўцаў, — гаворыць Міхаіл Шульгін.

Сёння ў адных толькі Гервятах ёсць 5 (!) гэта-накасілак, падматальныя машыны і нават катарэж. Астравецкі раёнаўканкам дапамог грашмаца, за які сельсавет набываў трактар з усімі прыладамі, шотку і грыйдэр.

У штат сельвыканкама згодна з распрацаваным старшын раённага выканаўчага камітэта таксама ўведзена адзінока рабочага для абслугоўвання аграпрадукта. Калі Шульгін расказвае пра гэта калегам з іншых абласцей, яны здзіўляюцца. І падабраму зайдзюццаць: пра такую раскошу, які асобны рабочы для добраўпарадкавання, многія могуць толькі марыць. І ўсё ж, на думку Міхаіла Уладзіміравіча, сельвыканкам у стане навесці на тэрыторыі толькі «касметычны» парадак. Асноўную ж частку нагрукі бярэ на сябе СВК «Гервяты», якім кіруе Мечыслаў Лісоўскі.

— У прыпадку, наша галоўная задача — гэта забеспячэнне ўраджайнасці, вытворчасць мяса і малака, — гаворыць Мечыслаў Чэслававіч. — Але

Старшыня Гервяцкага сельсавета Савета Міхаіл Шульгін і старшыня СВК «Гервяты» Мечыслаў Лісоўскі.

ж людзі жывуць не ў полі і не на ферме. Яны хочуць атрымаць нармальныя ўмовы. Тым больш што практычна ўсе жыхары сельсавета — нашы работнікі, цяперашнія ці ранейшыя. Дык чаму я не павінен пра іх клапаціцца?»

Пункт гледжання Лісоўскага падзяляюць далёка не ўсе кіраўнікі сельсагаспадарчых падпрямстваў. Многія, націпаўшыся выключна на вытворчыя паказчыкі, спяшаюцца перакласці «сацыяльную сферу» на сельскі Савет.

У Гервятах жа ўзаемавыручка — своеасаблівае традыцыя ў адносінах паміж сельвыканкамамі і СВК. — Дапамога асабістым падсобным гаспадаркам у нас даўно адрацавана, — сцвярджае Мечыслаў Лісоўскі. — Мы і самі зацікаўлены, каб людзі трывалі жыццё на падворках. У СВК «Гервяты» ёсць свой буйны жывёлагадоўчы комплекс, які мае патрэбу ў цялятах. Навшта некуды ехаць, закупляць іх у іншых калгасах, калі можна забяспечыць найўняшчым маладняку тут, на месцы? Мы ж выдзяляем людзям сена, салому, пашу... Прычым, за сена, салому грошы не бяром. Адзінае, што бяром з людзей, гэта сімвалічную аплату за апрацоўку участкаў. У нас часткі вясцоўцаў вынесены ў агульную палі севазароту.

Увесь пасадачна-ўборачны працэс СВК «Гервяты» бярэ на сябе. «Некаторыя гаспадары, выходзячы капаць бульбу, нават не ведаюць, дзе знаходзіцца іх «палоска», — усміхаецца Лісоўскі. — А збожжа людзі ўвогуле атрымліваюць на складзе, высушанае і гатовае да выкарыстання».

На сёння СВК «Гервяты» працуе з тымі ж мініпалігонамі, адзін раз на тыдзень калгасны трактар збірае і вывозіць смецце ад насельніцтва, якое вясцоўцы загадаў складваць у мякі. Затратна? Безумоўна, затратна, пагаджаецца Мечыслаў Чэслававіч. Але ўсё ж танней, чым збіраць «несанкцыянаванае» смецце па ўсёй тэрыторыі.

Ці патрэбна Гервяцкаму сельсавету сваё камунальнае ўнітарнае падпрямства — яшчэ пытанне. Магчыма, у будучым КУП часткова возьме на сябе ўборку тэрыторыі і часткова — прысядзібных гаспадарак.

— Вось мы гаворым пра КУПы — але яшчэ трэба падумаць, ці варта іх ствараць у такіх сельсаветах, дзе ёсць моцная гаспадарка і трывалая сістэма ўзаемаадносін з усімі арганізацыямі, — лічыць старшыня раённага Савета дэпутатаў Ірына Шляхтун. — Самае галоўнае, што мы з кіраўніцтвам гаспадаркі прытрымліваемся агульнай пазіцыі адносна нашай агульнай справы, — дадае Міхаіл Шульгін. — А яна вядомая: ствараць вясцоўцам нармальныя ўмовы для пражывання, працы і адпачынку.

Наталля КАРПЕНКА.
Фота Марыя ЖЫЛІНСКАЯ.

Астравецкі раён.

ПОШАГОВЫЙ ПОДХОД

(Окончание.)

Начало на 1-й стр. «МС».)

Палагаю, цэлесообразно падтрымаць пропозицыю прадседателя Витебскаго облсполкома В.П. Андрейченко о необходимости принятия Указа Главы государства, которым предусматривается передать вопросы изъятия и предоставления сельскохозяйственных и лесных земель в компетенцию обл-исполкомов с целью оперативного выделения земельных участков для строительства предприятий в малых городах. Требуется законодательно разрешить министерствам и ведомствам самостоятельно, без согласования с Совмином, принимать решения о понижении начальной цены продажи неиспользуемого имущества. Сейчас на это согласование уходит от квартала до полугода. А яичко, как известно, дорого в пасхальный день. И о какой инициативе и новом строительстве на местах может идти речь, если из 133 сделок по отчуждению госимущества, согласованных витебским облсполкомом в текущем году, республиканскими органами управления приняты решения только по 32 сделкам?

Есть ряд других предложений по совершенствованию законодательства, и не только по льготам. В основном, по регулированию отношений собственности. Еще недавно, когда была слабая нормативно-правовая база, низкая дисциплина кадров, одноканальная система принятия решений являлась единственно правильной. Сейчас определенные функции, и, естественно, ответственность можно, по мнению ученых, делегировать на места.

Что касается механизмов привлечения иностранных инвестиций в малые и средние города, то иногда мы навязываем иностранному инвестору непо-

нятые ему требования вместо создания условий, которые учитывают иностранные инвесторы при принятии решений. В мировой практике они носят название — условия «мест размещения». Чрезвычайно вредят делу привлечения инвестиций изменения «правил игры» уже в процессе реализации проекта.

Отдельный вопрос — развитие инновационных подходов к управлению социальной инфраструктурой и объектами коммунальной собственности. Только распродажей коммунальной собственности в «частные руки» здесь не обойтись. Целесообразно также ориентироваться на следующий подход: предприятие остается в коммунальной собственности, но применяется иная схема его управления — так называемое «общественное предпринимательство», когда власти делегируют руководство предприятию по договору «полное хозяйственное ведение». Мировой опыт показывает, что этот подход реализуется в виде договоров концессии, государственно-частного партнерства, трастового управления.

Построение организационно-правовых механизмов хозяйственной деятельности в регионах тоже, на наш взгляд, нуждается в новых подходах. Современная мировая теория и практика доказала, что одной из самых эффективных форм ускоренного развития регионов является так называемый кластерный подход к формированию региональной промышленной инфраструктуры.

Примером конкурентоспособного белорусского кластера является создание вокруг торговой марки «Савушкин продукт» группы по производству молочных изделий, состоящей из нескольких десятков сельскохозяйственных, перерабатывающих производств и сотен объектов сбытовой сети этих продуктов, в том числе за рубежом. Развитие малых городов будет более успешным, если в них создавать филиальные сети и дочерние предприятия крупной индустрии. Это должна быть генеральная линия. Крупное предприятие с сетью структур, в том числе и в регионах, более устойчиво, у него есть возможность маневра финансами, номенклатурой изделия, рынками, кадрами. Определенные подвиги есть. Но, кроме директивных решений, нужны и экономические стимулы.

Мировой опыт свидетельствует, что ряд горизонтально и вертикально интегрированных промышленных объединений не имеют налогообложения внутренних оборотов. Их отношения с бюджетом строятся по конечной реализованной продукции. В нашем законодательстве этого нет.

Жизнь малых городов изменится с планируемыми освоением недр. Житковичи, Петриков — бурый уголь. Столбцы и Кореличи — железорудное сырье. Получат развитие существующие и новые мощности цементной промышленности и стройматериалов практически во всех областях. В совокупности с созданием новых промышленных объектов в малых городах и предпринятых инновационной программой это существенно изменит ситуацию с размещением производственных сил и с трудовыми ресурсами. Минэкономики и Минтруда предстоит серьезная ра-

бота по прогнозированию этих и других народнохозяйственных балансов.

Ученые Академии наук убеждены, что реализация Программы должна базироваться на сильной системе местного управления и самоуправления, оперативно и эффективно решающей каждодневные и насущные проблемы жизнедеятельности населения страны. Здесь, также как и в других сферах, необходим эволюционный путь развития.

Обсуждаемая Программа и Указ Президента Республики Беларусь № 21 от 12 января 2007 года «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения» расширили возможности первичного и районного звена в социально-экономическом развитии территории. Если в конце первого полугодия текущего года всего по стране в малых и средних городских поселениях было зарегистрировано 5408 коммерческих юридических лиц, то после принятия Программы их число возросло на 647, или на 12 процентов. При этом наибольшая активность наблюдается в Гродненской области, где приток составил 19 процентов, и Брестской — 15 процентов. Очень важно организовать работу структур, оказывающих на бесплатной основе услуги по бизнес-консультации жителей городов, решивших начать свое дело. Я понимаю трудности с численностью исполкомов, но помогать людям в решении этого вопроса надо.

Как создать предприятие, как организовать его работу, как выйти на рынок и удержаться на нем? Людям надо учить. Плагаем, что потенциал Академии управления при Президенте Республики Беларусь позволяет организовать эту краткосрочную учебу с выдачей пакетов нормативных актов, образцов документов.

Подъем малых городов возможен только на базе многоукладной экономики. Поэтому необходимо развитие малых предприятий, гибких частных фирм, индивидуального предпринимательства. Если в «большой» конкуренции на мировом рынке господствуют ТНК и кластеры, то в малой — быстрые, хорошо знающие местные потребности фирмы.

Возрождение уважения к частной собственности, сохранению и приумножению нажитого труда, которое можно передать по наследству — один из очень важных нравственных элементов общества и решения демографической проблемы. «Спадчына» — это не только своя хата и свое дело, это и доброе имя, и хорошие соседи. Я уверен — все у нас получится. Уже есть мощный фундамент.

По данным совместного исследования Европейского банка реконструкции и развития и Всемирного банка, опубликованного в 2007 году, **Белорусы** очень позитивно оценивают перемены, произошедшие в стране за последние 18 лет. Около 70 процентов бело-русов считают, что **политическая и экономическая** ситуация в Беларуси сегодня лучше, чем в советский период. Это радует. А, значит, наши труды не напрасны.

СВЯТА ВЁСКИ

Вёска Ходасы, што ў Мсціслаўскім раёне, адзначыла свой 400-гадовы юбілей.

Да свята вёскі Ходасы рыхталіся ўвесь год. Тут навялі парадак, адрамантавалі вуліцы, усталівалі дзесьці альтанак, ліквідавалі аварыйныя дрэвы, зрабілі касметычны рамонт будынкаў — кравы, бытавыя паслугі сельсавета. Дапамогу аказалі арганізацыі раёна, а таксама ўраджэнцы вёскі, і сярод іх кіраўнік справамі Прэзідэнта Аляксандр Кулічэў.

— Народу было шмат, — кажаў старшыня Ходасяўскага сельсавета Анатоль Шаваняў. — Усе хочучы, каб такія святаў было паболей. Можна, у наступным годзе адзначым 401-ы дзень нараджэння нашай вёскі?..

У Ходасах сёння жыве 2 тысячы чалавек, і ў будучым годзе мае перспектыву стаць аграпрадуктам.

Ілона ІВАНОВА.

КАСЦЮШКАВІЧЫ ЧАКАЮЦЬ ПЕРАМЕН

У Касцюшкавіцкім сельсавеце, што ў Крычаўскім раёне, у 2008 годзе чакаюць перамены: цэнтральная вёска сельсавета стане аграпрадуктам. Напярэдадні Новага года старшыня Міхаіл Барычэўскі падзяліўся планами пераўтварэння і сваімі поглядамі на развіццё вёска.

Пра сельсавет і старшыню

Міхаіл Барычэўскі кіруе сельсаветам нядаўна, з сёлета года лютага. Ён сам родам з Брэстчыны, але пасля заканчэння Го-рацкай сельсагаспадарчай акадэміі застаўся на Магілёўшчыне. Малады спецыяліст асеў у Крычаве, тут і ажаныўся. За два дзесяці гадоў займаў пасады агранома, старшын калгаса і кіраўніка сельгасхіміі.

Барычэўскі тройчы абіраўся дэпутатам ад вёскі, а цяпер стаў кіраўніком сельсавета. І адразу ўзяўся за пераўтварэнне: сёлета пачаўся рамонт будынка сельсавета Савета. Цяпер там мяняюць вокны і дзверы, робяць унутранае аздабленне. Грошай, якія выдаткавала вобласць, хопіць і на закуп новай мэблі. Мясцовае ўлада павінна і знешне выглядаць дастойна.

Тэрыторыя Касцюшкавіцкага сельсавета мяжуе з градамі, але і тут ёсць дзве вёскі, дзе засталася толькі па аднаму двару.

— Старыя людзі не хочуць пераязджаць, бо там іх карані, — тлумачыць Міхаіл Барычэўскі. — Моладзь больш ахвотна пераязджае на новыя месцы — туды, дзе можна заробіць. А старыя зручна: у іх ёсць пенсія, аўта-талаўка прыходзіць, святлом і вадою забяспечаны...

Вясцоўцы, якім патрэбна праца з добрым заробкам і сучасныя ўмовы жыцця, ускладаюць надзею на пабудову ў наступным годзе аграпрадукта Касцюшкавічы. Гэта будзе трыці аграпрадукт на Крычаўшчыне. Славутасць Касцюшкавічы — трактар, на якім аралі ў першыя гады савецкай улады, — так і застаецца на сваім месцы як сімвал эпохі і сувязі пакаленняў. А вось у астатнім цені сельсавета зменіць сваё аблічча.

— Аграпрадукт мае на ўвазе не толькі рамонт будынка сельсавета Савета, — тлумачыць старшыня. — Гэта кравы і вуліцы. Чысцяць і парадак. Спачатку наладжана сацыяльная сфера. І вытворчасць падзяваецца.

Пра працу і заробкі

Сёлета да базавай гаспадары яшчэ адну — СВК «Сакольнічы». Аб'яднаная гаспадарка паказала вынікі ўжо ў першым сезоне: гавораць, што зямлі тут нядрэнныя.

— Ведаецца, новае вясковае жыллё практычна нічым не ад-розніваецца ад гарадскога: цён-

ды ягад, якія зарэгістраваліся на яго тэрыторыі.

— У нас шмат будынкаў, які пусціць, — гаворыць Міхаіл Барычэўскі. — Трэба імі правільна распарадзіцца: знайсці пры-ватнікаў і аддаць у арэнду. Прыклад Баўцінаўкі, дзе побач з кааператываў крамай паспя-хова працуе падпрямлініцкая, пераканаў усіх: можна і ў вёсцы працаваць з прыбыткам. Тым больш калі ў Касцюшкаві-чах будзе размяшчацца спар-тыўная база і ўся сацыяльная сфера.

Пра спорт і культуру

Міхаіл Барычэўскі — чалавек спартыўны. Займаецца міні-футбалам і нават бярэ ўдзел у рэспубліканскіх спаборніцтвах. Старшыня сельсавета Савета да-лучае да спорту і здаровага ла-ду жыцця сваіх вясцоўцаў. Ка-манда з Касцюшкавічы ўдзель-нічае ў спаборніцтвах і спарта-кідзе і лідріруе сярод сельса-ветаў Крычавскага раёна.

— Таму нам проста неабход-на спартыўная зала, — робіць выснову Барычэўскі. — Раней у мясцовым калгасе была такая зала. Ёсць ідэя зноў яе адчы-ніць, ды яшчэ зрабіць сучасную лазню. Побач знаходзіцца бу-дынак клуба, які сёння закіну-ты. Там пасля рамонтнае разме-шчэння ўся сацыяльная сфера: бібліятэка, ФАП, установа куль-туры — усё разам, каб людзям было зручна.

Наступны год Касцюшкавічы правядуць у будоўляў і суботні-цах. Сам старшыня ўжо настро-іўся працаваць без выхадных дзён. Ён спадзяецца, што і жы-хары будучага аграпрадукта хо-частова будучы браць з яго прыклад. Міхаіл не выносіць утрыманскія настроі:

— Калі ў нас агароджы рабі-лі, людзі выходзілі з прэтэнзій-на: маўляў, а нам чаму не рабі-це? Я тлумачыў, што робім для састарэлых, адзіночкі людзей. У каго ёсць дзеці ці самі золь-ныя — рабіце для сябе. Што ж, пагадзіліся...

Сёлета ў Касцюшкавіцкім сельсавеце правялі інвентары-зацыю дарог — яны ўсе прыой-дуць на баланс дарожных ар-ганізацый. Водакалонні перада-дзены ўжо на баланс камуналь-нікаў, а калодзежы будучы пра-вараць і рамантавацца, а по-тым іх таксама перададуць спе-цыялістам ЖКФ.

Праблем шмат, але сельскі Савет спраўляецца. Цяпер тут ёсць і мабільная сувязь, і кам-п'ютар, і аўтамабіль. Адзінае, чаго не хапае, — гэта яшчэ ад-наго работніка. Так лічыць стар-шыня, і яго аргумент — вялікая тэрыторыя.

— Чалавек сам стварае свой лёс. І калі ён спраўдзіў імкне-цца да чаго-небудзь, то ўсё атрымліваецца, — упэўнены Мі-хаіл Барычэўскі.

Ілона ІВАНОВА,
Крычаўскі раён.

«СТАНДАРТ» ВЫЗНАЧАЮЦЬ НА МЕСЦАХ

Адзін раён — адзін тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Гэта «формула» працуе ўжо доўгі даўно, прычым рэзультатнасці падобных установаў аказваюць відочныя факты. Сёння ў цэлым па краіне на ўліку ў цэнтрах знаходзіцца больш за паўтара мільёна чалавек, і сярод іх — 153,4 тыс. адзіночкі пажылых грамадзян і 579 тыс. пажылых людзей, што пражываюць асобна ад дзяцей і іншых працаздольных сваякоў. Няма сумненняў, што практычна кожнаму з іх патрэбна тая ці іншая дапамога. Але таксама не сакрэт: гэта дапамога ў кожным рэгіёне можа мець свае асаблівасці.

Што ў «мінімальным» пакеце?

Увогуле, заўважае Яніна Ладывава, тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання ў людзям раёне павінен складацца з некалькіх аб'яваўных «частак»: аддзялення першаагонага прыёму, інфармацыі, аналізу і прагназавання, аддзялення тэрміновага сацыяльнага абслугоўвання і аддзялення сацыяльнага абслугоўвання на даму. Да таго ж, вызначаюцца, што да 2010 года ва ўсёх без выключэння цэнтрах з'явацца аддзяленні дзённага знаходжання для інвалідаў.

— Гэта своеасаблівы мінімум, — кажа Яніна Ладывава. — Адна сама колькасць аддзяленняў можа быць большай. Варта нагадаць, што паводле Закона «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні» структуры цэнтраў і іх шта-ты павінны планавана мясцовым выканаўчым і распарадчым органа-мі. Менавіта на месцах трэба вырашыць, што неабходна жыхарам канкрэтнага раёна ў першую чар-гу, і з улікам гэтага развіваць на-прамкі дзейнасці цэнтраў. А значыць, прадугоджваць адпавед-нае фінансаванне.

Умовы жыцця ўсё роўна правараць

Адапу паля прыняцця Пры-кладнага палажэння аб тэрыта-рыяльным цэнтрах сталі ўзнікаць некаторыя пытанні. Скажам, да-гэтуль у аддзяленнях першааго-нага прыёму, інфармацыі, аналізу і прагназавання амаль кожнага цэнтра быў свой сацыялаг. Ад-нак у новым дакуменце падобна-га «патабавання» ўжо няма.

— Сацыялагі займаліся абсле-

Між тым, адной з цікавых падзей апошняга часу стала прыняцце Прыкладнага палажэння аб тэрытарыяльным цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Ці можна ў сувязі з гэтым гаварыць, што ў краіне з'явіўся агульны «стандарт» сацыяльнай падтрымкі для ўсіх без выключэнняў раёнаў? Хто і які павінен вызначаць напрамкі работ тэрытарыяльных цэнтраў? І якія паліць будучы аказвацца на ўмовах аплаты? Разабрацца з гэтым пытаннем мы паспрабуем з дапамогай кансультаўнага ўпраўлення дзяржаўнага сацыяльнай падтрымкі на-сельніцтва Міністэрства працы і сацыяль-най абароны Яніны ЛАДЫШАВАЙ.

даваннем пэўных катэгорій на-сельніцтва, вывучэннем грамад-скай думкі наконт самога эместу і якасці сацыяльных паслуг, і ўсё ж у асноўным іх задача зводзіла-ся да работы з «чыжымі» бацька-мі і дзецьмі, — тлумачыць Яніна Ладывава. — Але не сакрэт, што паралельна неспрыяльнымі сем'ямі займаюцца ўстановы адукацыі і органы ўнутраных спраў, таму паўтараць іх функцыі няма сэнсу.

Дарчы, заўважае Яніна Ладывава, нават пры ліквідацыі стаўкі сацыяльнага нікто не адмяняе пра-вядзенне абследаванню ўмоў жыцця пэўных катэгорій насель-ніцтва. Штогод такія абследаван-ні павінны праводзіцца сярод ве-тэранаў ваіны, адзіночкі пенсія-нераў, пенсіянераў, якія пражыва-юць без працаздольных сваякоў, выпускнікоў цэнтраў карэакцыя-на-развівальнага навучання. Акрамя таго, у выпадку неабходнасці ра-ботнікі цэнтраў будучы абавязаны наведваць дома сем'і і грамадзян, якія звярнуліся з просьбай аб той ці іншай дапамозе.

Ва ўпраўленне або ў цэнтр?

Адметны момант у Прыклад-ным палажэнні аб тэрытарыяль-ным цэнтрах — скасаванне спе-цыяліста па сацыяльнай рабоце ў аддзяленнях тэрміновага абслу-гоўвання. Зрэшты, мяркуючы ў мі-ністэрстве, нічога дзіўнага тут ня-ма. Перш-наперш спецыяліст па сацыяльнай рабоце займаўся пы-танямі адраснай сацыяльнай да-памогі. Але надалей такая дапа-мога будзе прадстаўляцца не праз цэнтры, а праз раённыя ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. Як правіла,

ва ўпраўленне трэба звяртацца і з нагоды прызначэння бясплат-нага харчавання на дзядей пер-шых двух гадоў жыцця.

Што да аддзялення тэрміно-вага абслугоўвання, то яго галоў-ныя задачы ў іншым — аказанні аднаразовых паслуг, і ў прыват-насці, пагадзізнага догляду гра-мадзян, якія страцілі магчымасць самаабслугоўвання, ці прада-стаўлены дапамогі сядзелак.

— Пагадзіны догляд нямоглых людзей па сваёй сутнасці з'яўля-ецца аднаразовай кароткачасовай паслугай, якая ў залежнасці ад да-ходу аказваецца цэнтрам за поў-ную, частковую аплату ці увогуле бясплатна, — падкрэслівае Яніна Ладывава. — А паслугі сядзелак з'яўляюцца пастаяннымі і прада-стаўляюцца выключна на умовах самаакупнасці. Прынцып самафі-нансавання вызначаны невыпад-кова — сядзелкі наведваюць па-жылых людзей і інвалідаў, якія жы-вуць у сваіх сем'ях. Праўда, сам павен аплату тут павінен вага-цца ў залежнасці ад даходу сем'і, а таксама ад таго, у які час пра-цуе сядзелка — днём, ноччу, па выхадных ці па святах.

Усё застанецца без змяненняў

Яшчэ адно «аб'явазковае» ад-дзяленне сацыяльнага абслугоў-вання на даму будзе працаваць без істотных змяненняў. Карыс-тацка паслугамі сацыяльных ра-ботнікаў па-ранейшым змогуць атрымаць і інваліды I і II груп, тэніяферы на гэтыя паслугі будучы, як і раней, вызначаць аблыкан-камі і Мінскі гарвыканкам, заха-ваюцца цяперашнія ўмовы скідак і вызвалення ад аплаты.

Сяргей ГРЫБ.

НЕ ПАКІДАЙЦЕ ПЕЧЫ БЕЗ НАГЛЯДУ

ДЗІЦЯЧЫЯ ІНФЕКЦЫ: ЗНАЙСЦІ І АБЯСШКОДЗІЦЬ

На пытанні чытачоў адказвае загадчык кафедры дзіцячых інфекцыйных хворобай Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, дацэнт, галоўны пазаштатны дзіцячы інфекцыяніст Міністэрства аховы здароўя Іна ГЕРМАНЕНКА.

— (Заканчэнне. Пачатак у нумары за 6, 8, 11 снежня.)
Ж — Турбуюць Ляхвічы, Ірына Пятроўна. Я — мама 14-гадовай дзіўчынкі. Паўтара года там яе ўкусыў клещ. Зараз у нас вызначаюцца цытры. Куды нам можна звярнуцца для паглядзення агляду, паколькі апошнім часам яна пачала пакутаваць ад галаўных боляў?
 — А дзе вы былі ўжо?
 — У Брэсце. Мінутым летам нам там вызначылі самыя вялікія цытры — 1:128.

— А апошні вынік які быў?
 — 1:64.
 — Добра, цытры знікаюцца...
 — Але адзін час у нас наогул нічога не было, калі яна праіла курс антыбіётыкаў — амаксцыліл. Мы спадзяваліся, што ў нас ужо ўсё будзе ў парадку, а тут раптам — 1:64.
 — Калі ў дзіцяці ёсць галаўныя болі і наогул перыферычныя адчуванні, то неабходна прайсці агляд у нейралага і інфекцыяніста, а пачаць вярта да абсалютнай бяспечнасці, дзе ёсць усе патрэбныя спецыялісты. Брэст наогул адзін з першых пачаў займацца гэтай праблемай у нашай краіне. Калі трэба, зробіць і энцаляграфаму, паглядзяць, ці ёсць якая-небудзь змяненні. А можа, яны і не звязаны з клешчам. Таму што цытры не такія і вялікія. Тут штосці бывае, зазвычай і ад тэст-сістэмы, якую выкарыстоўваеце.

Ж — Вітаю вас! Завуць мяне Аляксандра Іванавіч. Дазваніўся са Жлобіна. Раскажыце, калі ласка, пра такі прэпарат яго прымяць у якасці прафілактыкі прастудных хвороб...
 — Гэта добры імунакарэгуляцыйны прэпарат. Звычайна ён прызначаецца для прафілактыкі і лячэння ў наступнай дзіцячы — 500 мг (адна таблетка) на кожную 10 кг вагі. Піць у такой дозі трэба неабходна п'яць дзён. Пасля — у той жа дозе на працяг месяца, але 3 дні на тыдні.

Ж — Яго можна прымяць, калі ўжо захварэў на грып ці прастудзіўся?
 — Не пашкодзіць.
Ж — Вольга Уладзіславаўна з Магілёва турбуе. Падкажыце, як змагацца з герпесам і які ён увогуле бывае?
 — У смеісты герпесу — 8 тыпаў. У яго асроддзе — нервовыя канчаткі. Найбольш распаўсюджаны — вірус простага герпесу 1 і 2 тыпу. Першы тып лакалізуецца на губах, але можа, на жаль, пара-

падках, калі ёсць ускладненні з боку нырач, сэрца... Найчасцей у сітуацыях, падобных на вашу, гаворка ідзе пра стрэптакакавую інфекцыю, небяспечную для таго дзіцяці, якое пражывае ў сям'і, дзе былі выпадкі рэўматызму. Калі ратам у мазку будзе вынайздены стрэптакок, можна будзе раз у месяц рабіць спецыяльны ўкол антыбіётыка, які вядомае пралангіраваным дзеяннем.

Ж — А што гэта за замарожанне міндалінай?
 — Не ведаю, дзе вы пра такое чулі, але ў нас ёсць рэспубліканская клініка вуха—горла—носа на Сухой, дзе консультацыйная добрая спецыялісты. Да іх я вам і раю звярнуцца.

Ж — Валожынскі раён. Соф'я Іванавіч. Унуку пяці год. Вольны хударлявы дзіцянец. Не ўжывае ні маласа, ні тварог, ні яны, ні фрукты. П'е шмат вады. Праверыў кроў на цукор — ён у норме. Кожную зіму да шасці разоў ў хварэе на бранхіт, і ніколі не абыходзіцца без ужывання антыбіётыкаў. Я чытала, што гэта шкодна для кішчэніка. Можа, таму і апетыту ў дзіцяці няма? Што вы нам параіце?
 — Праверка крыві на цукор — не нагода, каб выключыць сілынасы да маніфестацыі цукровага дыябету. Іншая справа, падобныя сімптомы дае не толькі цукровы дыябет, таму неабходна паказаць дзіцяці эндырыналогу. Ён, па-першае, можа праверыць «цукровую крывую» — паглядзець, як утылізуецца цукор у арганізм. Акрамя таго, той факт, што дзіця часта хварэе, гаворыць аб неабходнасці імуналагічнага даследавання. Па-другое, спецыяліст павінен усталяваць прычыну частых хвороб. Што датычыць антыбіётыкаў, то яны, канешне, наносіць пэўную шкоду мікрафлоры кішчэніка, але яна хутка можа аднавіцца. Надобна, што дзіця не ўжывае малочныя прадукты, але для кішчэніка больш карысны кісламалочныя прадукты — кефір, ёгурты, ржанка і г.д.

Ж — Дошчыцы, Мікалай Уладзіміравіч. Дзіцці — 3,7 года. Пастаянна насмарк, запаленне даўняў. Адны ўрачы рэкамендуць іх выдаліць, другія — не рабіць гэтага. Што вы параіце?
 — Аднодзю неабходна назіраць не толькі ў час захворванняў, але і паміж імі. Аднодзю — гэта лімфоідная тканка, якая змяняецца, калі адступае хвароба. Калі ж яны 2-3 ступені, то прыбягаюць да іх выдалення.

Ж — Наколькі спрыяльнай у нашым выпадку будзе пазедка на мора?
 — Пазедка на мора не пашкоджыць. Але важна зрабіць гэта на пачатку лета, каб вярнуцца, калі тут яшчэ цёпла.

Ж — Інгальцыі нам патрэбны?
 — Інгальцыі не нашкодзяць. Але прызначыць іх павінен урач. Калі дзіця не алергік, то падчас лячэння яго ж насмарку можна мясцова выкарыстоўваць сок каланхоз, аляску.

Ж — Вікторыя Дзімітрэўна з Гомеля непакоіць. Цікава, як правільна прымяць вітамінныя комплексы? Я прымушана іх ужываць усю сям'ю...
 — Вітаміны патрэбны, але вяртацца ўлічваць калі і прымаць. Для беларускаў лепшым часам для пачатку вітаміннай прафілактыкі будзе канец лістапада — і пачатак снежня. Зараз фрукты і гародніна ўжо не ўтрымліваюць той колькасці карысных рэчываў, якую яны ўтрымлівалі летам і восенню. П'яць вітамінаў, дарчы, мы адчуваем менавіта зараз. У нас адрозніваецца з'яўляецца сухасць скуры, зеды ў вугалках рота... Але важны і яшчэ адзін момант. Кожны вітамін утылізуе пэўны фермент. Калі мы праводзім курс, скажам, 20-дзённы, нашы ферменты пачынаюць актыўна працаваць. Але і праз 20 дзён ферменты будуць працягваць актыўна працаваць. І што адбудзецца? Арганізм хутка «з'есть» усець нашыя з'яўляецца і рэзаўцыя п'яцьвітамінаў запусціць, чым будзе да таго. Што можа на паракамандаваць? Забылі ў вас вітамінны ўжыванне вітаміннаў — не кожны дзень.

Ж — Падкажыце, а з чаго пачаць загартоўваць дзіцяці?
 — Наогул дзіця — вельмі актыўныя, яны шмат рухаюцца і пацеюць. Таму іх не трэба апранаць як капусту. Чым лягчэй яны апрануты, тым лягчэй будуць пераносіць любую нагаруку. Калі мы завязваем нос шалікам, дзіця падчас хады пачынае глытаць ротам халоднае, не прагрэтае паветра. Уласна загартоўванне можа быць наступным. Тэмпература памяшкання, у якім дзіця спіць, можна паступова зніжаць на адзін градус... Ложва павінен быць цёплым, а паветра ў пакоі — крыху ахалоджаным, і так на працягу некалькіх дзён. Перыяд адаптацыі адбываецца, як лічыцца, на працягу 3—5 дзён. Пасля тэмпература паветра можа быць паніжана яшчэ на адзін градус. Камфортная тэмпература для сну — 16—18 градусаў. Можна пашуку прызначаць хадзіць дзіця па дому басноў. Спачатку 10—15 хвілін, пасля часу крыху палужыць. Пры гэтым, чым халодней паверхня, тым больш інтэнсіўна яно павіна рухацца. Карысна хадзіць басанож летам па

падках, калі ёсць ускладненні з боку нырач, сэрца... Найчасцей у сітуацыях, падобных на вашу, гаворка ідзе пра стрэптакакавую інфекцыю, небяспечную для таго дзіцяці, якое пражывае ў сям'і, дзе былі выпадкі рэўматызму. Калі ратам у мазку будзе вынайздены стрэптакок, можна будзе раз у месяц рабіць спецыяльны ўкол антыбіётыка, які вядомае пралангіраваным дзеяннем.

Ж — А што гэта за замарожанне міндалінай?
 — Не ведаю, дзе вы пра такое чулі, але ў нас ёсць рэспубліканская клініка вуха—горла—носа на Сухой, дзе консультацыйная добрая спецыялісты. Да іх я вам і раю звярнуцца.

Ж — Валожынскі раён. Соф'я Іванавіч. Унуку пяці год. Вольны хударлявы дзіцянец. Не ўжывае ні маласа, ні тварог, ні яны, ні фрукты. П'е шмат вады. Праверыў кроў на цукор — ён у норме. Кожную зіму да шасці разоў ў хварэе на бранхіт, і ніколі не абыходзіцца без ужывання антыбіётыкаў. Я чытала, што гэта шкодна для кішчэніка. Можа, таму і апетыту ў дзіцяці няма? Што вы нам параіце?
 — Праверка крыві на цукор — не нагода, каб выключыць сілынасы да маніфестацыі цукровага дыябету. Іншая справа, падобныя сімптомы дае не толькі цукровы дыябет, таму неабходна паказаць дзіцяці эндырыналогу. Ён, па-першае, можа праверыць «цукровую крывую» — паглядзець, як утылізуецца цукор у арганізм. Акрамя таго, той факт, што дзіця часта хварэе, гаворыць аб неабходнасці імуналагічнага даследавання. Па-другое, спецыяліст павінен усталяваць прычыну частых хвороб. Што датычыць антыбіётыкаў, то яны, канешне, наносіць пэўную шкоду мікрафлоры кішчэніка, але яна хутка можа аднавіцца. Надобна, што дзіця не ўжывае малочныя прадукты, але для кішчэніка больш карысны кісламалочныя прадукты — кефір, ёгурты, ржанка і г.д.

Ж — Дошчыцы, Мікалай Уладзіміравіч. Дзіцці — 3,7 года. Пастаянна насмарк, запаленне даўняў. Адны ўрачы рэкамендуць іх выдаліць, другія — не рабіць гэтага. Што вы параіце?
 — Аднодзю неабходна назіраць не толькі ў час захворванняў, але і паміж імі. Аднодзю — гэта лімфоідная тканка, якая змяняецца, калі адступае хвароба. Калі ж яны 2-3 ступені, то прыбягаюць да іх выдалення.

Ж — Наколькі спрыяльнай у нашым выпадку будзе пазедка на мора?
 — Пазедка на мора не пашкоджыць. Але важна зрабіць гэта на пачатку лета, каб вярнуцца, калі тут яшчэ цёпла.

Ж — Інгальцыі нам патрэбны?
 — Інгальцыі не нашкодзяць. Але прызначыць іх павінен урач. Калі дзіця не алергік, то падчас лячэння яго ж насмарку можна мясцова выкарыстоўваць сок каланхоз, аляску.

Ж — Вікторыя Дзімітрэўна з Гомеля непакоіць. Цікава, як правільна прымяць вітамінныя комплексы? Я прымушана іх ужываць усю сям'ю...
 — Вітаміны патрэбны, але вяртацца ўлічваць калі і прымаць. Для беларускаў лепшым часам для пачатку вітаміннай прафілактыкі будзе канец лістапада — і пачатак снежня. Зараз фрукты і гародніна ўжо не ўтрымліваюць той колькасці карысных рэчываў, якую яны ўтрымлівалі летам і восенню. П'яць вітамінаў, дарчы, мы адчуваем менавіта зараз. У нас адрозніваецца з'яўляецца сухасць скуры, зеды ў вугалках рота... Але важны і яшчэ адзін момант. Кожны вітамін утылізуе пэўны фермент. Калі мы праводзім курс, скажам, 20-дзённы, нашы ферменты пачынаюць актыўна працаваць. Але і праз 20 дзён ферменты будуць працягваць актыўна працаваць. І што адбудзецца? Арганізм хутка «з'есть» усець нашыя з'яўляецца і рэзаўцыя п'яцьвітамінаў запусціць, чым будзе да таго. Што можа на паракамандаваць? Забылі ў вас вітамінны ўжыванне вітаміннаў — не кожны дзень.

Ж — Падкажыце, а з чаго пачаць загартоўваць дзіцяці?
 — Наогул дзіця — вельмі актыўныя, яны шмат рухаюцца і пацеюць. Таму іх не трэба апранаць як капусту. Чым лягчэй яны апрануты, тым лягчэй будуць пераносіць любую нагаруку. Калі мы завязваем нос шалікам, дзіця падчас хады пачынае глытаць ротам халоднае, не прагрэтае паветра. Уласна загартоўванне можа быць наступным. Тэмпература памяшкання, у якім дзіця спіць, можна паступова зніжаць на адзін градус... Ложва павінен быць цёплым, а паветра ў пакоі — крыху ахалоджаным, і так на працягу некалькіх дзён. Перыяд адаптацыі адбываецца, як лічыцца, на працягу 3—5 дзён. Пасля тэмпература паветра можа быць паніжана яшчэ на адзін градус. Камфортная тэмпература для сну — 16—18 градусаў. Можна пашуку прызначаць хадзіць дзіця па дому басноў. Спачатку 10—15 хвілін, пасля часу крыху палужыць. Пры гэтым, чым халодней паверхня, тым больш інтэнсіўна яно павіна рухацца. Карысна хадзіць басанож летам па

падках, калі ёсць ускладненні з боку нырач, сэрца... Найчасцей у сітуацыях, падобных на вашу, гаворка ідзе пра стрэптакакавую інфекцыю, небяспечную для таго дзіцяці, якое пражывае ў сям'і, дзе былі выпадкі рэўматызму. Калі ратам у мазку будзе вынайздены стрэптакок, можна будзе раз у месяц рабіць спецыяльны ўкол антыбіётыка, які вядомае пралангіраваным дзеяннем.

Ж — А што гэта за замарожанне міндалінай?
 — Не ведаю, дзе вы пра такое чулі, але ў нас ёсць рэспубліканская клініка вуха—горла—носа на Сухой, дзе консультацыйная добрая спецыялісты. Да іх я вам і раю звярнуцца.

Ж — Валожынскі раён. Соф'я Іванавіч. Унуку пяці год. Вольны хударлявы дзіцянец. Не ўжывае ні маласа, ні тварог, ні яны, ні фрукты. П'е шмат вады. Праверыў кроў на цукор — ён у норме. Кожную зіму да шасці разоў ў хварэе на бранхіт, і ніколі не абыходзіцца без ужывання антыбіётыкаў. Я чытала, што гэта шкодна для кішчэніка. Можа, таму і апетыту ў дзіцяці няма? Што вы нам параіце?
 — Праверка крыві на цукор — не нагода, каб выключыць сілынасы да маніфестацыі цукровага дыябету. Іншая справа, падобныя сімптомы дае не толькі цукровы дыябет, таму неабходна паказаць дзіцяці эндырыналогу. Ён, па-першае, можа праверыць «цукровую крывую» — паглядзець, як утылізуецца цукор у арганізм. Акрамя таго, той факт, што дзіця часта хварэе, гаворыць аб неабходнасці імуналагічнага даследавання. Па-другое, спецыяліст павінен усталяваць прычыну частых хвороб. Што датычыць антыбіётыкаў, то яны, канешне, наносіць пэўную шкоду мікрафлоры кішчэніка, але яна хутка можа аднавіцца. Надобна, што дзіця не ўжывае малочныя прадукты, але для кішчэніка больш карысны кісламалочныя прадукты — кефір, ёгурты, ржанка і г.д.

Ж — Дошчыцы, Мікалай Уладзіміравіч. Дзіцці — 3,7 года. Пастаянна насмарк, запаленне даўняў. Адны ўрачы рэкамендуць іх выдаліць, другія — не рабіць гэтага. Што вы параіце?
 — Аднодзю неабходна назіраць не толькі ў час захворванняў, але і паміж імі. Аднодзю — гэта лімфоідная тканка, якая змяняецца, калі адступае хвароба. Калі ж яны 2-3 ступені, то прыбягаюць да іх выдалення.

Ж — Наколькі спрыяльнай у нашым выпадку будзе пазедка на мора?
 — Пазедка на мора не пашкоджыць. Але важна зрабіць гэта на пачатку лета, каб вярнуцца, калі тут яшчэ цёпла.

Ж — Інгальцыі нам патрэбны?
 — Інгальцыі не нашкодзяць. Але прызначыць іх павінен урач. Калі дзіця не алергік, то падчас лячэння яго ж насмарку можна мясцова выкарыстоўваць сок каланхоз, аляску.

Ж — Вікторыя Дзімітрэўна з Гомеля непакоіць. Цікава, як правільна прымяць вітамінныя комплексы? Я прымушана іх ужываць усю сям'ю...
 — Вітаміны патрэбны, але вяртацца ўлічваць калі і прымаць. Для беларускаў лепшым часам для пачатку вітаміннай прафілактыкі будзе канец лістапада — і пачатак снежня. Зараз фрукты і гародніна ўжо не ўтрымліваюць той колькасці карысных рэчываў, якую яны ўтрымлівалі летам і восенню. П'яць вітамінаў, дарчы, мы адчуваем менавіта зараз. У нас адрозніваецца з'яўляецца сухасць скуры, зеды ў вугалках рота... Але важны і яшчэ адзін момант. Кожны вітамін утылізуе пэўны фермент. Калі мы праводзім курс, скажам, 20-дзённы, нашы ферменты пачынаюць актыўна працаваць. Але і праз 20 дзён ферменты будуць працягваць актыўна працаваць. І што адбудзецца? Арганізм хутка «з'есть» усець нашыя з'яўляецца і рэзаўцыя п'яцьвітамінаў запусціць, чым будзе да таго. Што можа на паракамандаваць? Забылі ў вас вітамінны ўжыванне вітаміннаў — не кожны дзень.

Ж — Падкажыце, а з чаго пачаць загартоўваць дзіцяці?
 — Наогул дзіця — вельмі актыўныя, яны шмат рухаюцца і пацеюць. Таму іх не трэба апранаць як капусту. Чым лягчэй яны апрануты, тым лягчэй будуць пераносіць любую нагаруку. Калі мы завязваем нос шалікам, дзіця падчас хады пачынае глытаць ротам халоднае, не прагрэтае паветра. Уласна загартоўванне можа быць наступным. Тэмпература памяшкання, у якім дзіця спіць, можна паступова зніжаць на адзін градус... Ложва павінен быць цёплым, а паветра ў пакоі — крыху ахалоджаным, і так на працягу некалькіх дзён. Перыяд адаптацыі адбываецца, як лічыцца, на працягу 3—5 дзён. Пасля тэмпература паветра можа быць паніжана яшчэ на адзін градус. Камфортная тэмпература для сну — 16—18 градусаў. Можна пашуку прызначаць хадзіць дзіця па дому басноў. Спачатку 10—15 хвілін, пасля часу крыху палужыць. Пры гэтым, чым халодней паверхня, тым больш інтэнсіўна яно павіна рухацца. Карысна хадзіць басанож летам па

падках, калі ёсць ускладненні з боку нырач, сэрца... Найчасцей у сітуацыях, падобных на вашу, гаворка ідзе пра стрэптакакавую інфекцыю, небяспечную для таго дзіцяці, якое пражывае ў сям'і, дзе былі выпадкі рэўматызму. Калі ратам у мазку будзе вынайздены стрэптакок, можна будзе раз у месяц рабіць спецыяльны ўкол антыбіётыка, які вядомае пралангіраваным дзеяннем.

Жыццё на Зорнай

Выпуск № 41 (54)

Вакзал для аднаго

Хто я такі? Навошта з'явіўся на свет? Што адозвівае мяне ад іншых людзей? Кожны хоць раз задаваў сабе гэтыя пытанні, спрабуючы бліжэй падбадрацца да сваёй душы — «шкатулкі за сямю п'ячымі». Але адказы часам самі не заўважаем, міма падказак прыходзім з абываковым тварам. Усведамленне, адчуванне сабе спраўданага мяншэга пастаянна, з кожным новым знамствам, перажываннем і ўражаннем, расчараваннем. Нас мяняюць адносіны з сябрамі, каханымі, сваякамі і калегамі, дапамагаючы зразумець, якія мы і якімі хочам быць, што спадзяёмся захаваць або змяніць у сабе. Нас мяняе і кожны выбар, які мы робім у асабістых або прафесійных пытаннях: ён адбываецца або прыбірае да саміх сябе.

У грамадстве існуюць казачкі, якія дакладна вызначаюць, якім павінен быць «правільны чалавек». З дзяцінства нам тлумачылі, што трэба рабіць і як для таго, каб быць менавіта такім. Але дажыўшы да першай сталасці, абсалютна ўсе пераканваемся, што быць проста добрым не атрымаецца. Чалавек выеўляе ў сабе ўсе складнікі, неабходныя для крызісу: агрэсію, злосьць, крыўду, рэўнасць, нявыскасць. Гэтыя «дары» закладзены ў нас першапачаткова, яны, як і сам крызіс, неабходны, каб... стварыць. Але часцей за ўсё нас ніхто не навучыў жыць з імі дружна. Не адчуўшы ўсебаглынальнай пустэчы пасля ўрагану негатывных эмоцый, не закранушы сябе ў пастку крыўды і адзіноці, калі чалавек ісці дзейна па шляху самаудакаманлення? Не перахварэўшы аднойчы душэўным болем, калі зразумець іншага, ягому дрэнна? Перажыўшы цяжкасці, душэўныя пакуты збліжаюць або раз'ядноўваюць людзей, адгрываючы вырасцальную ролю ў п'яўсядзённым жыцці, падказваючы дарогу. Але вучыцца сябраваць з негатывнымі эмоцыямі, якія складаюць важную частку асобы чалавека, у грамадстве неяк не прынята. Зыццуда моладзі дэцэ, спрабуе што-небудзь сапасаваць, каго-небудзь ударыць, палачны назіральнік думае: «Якое дрэннае выхаванне, якая нястрыманасць, куды глядзяць бачыць!» Бачкі туды ж: «Калі ты будзеш сабе дрэнна паводзіць, цябе заб'юць дзядзька-мільціянэр; я не куплю табе цацку» і г.д.

Маленкі чалавек, закладзены думкай навакольных, спрабуе падаваць у сабе злосьць, гнеў. Нывыказаныя эмоцыі праінаюць глыбока ўнутр і рыхтуюць глебу для падлеткавага бунту — перадапошні спробы прыроды прывесці ў гармонію душу і цела. Вольт зносіць маленькага чалавека з сабой злосьцю, адчуванне сваёй важнай часткі і, адлаведна, вольт наступстваў гэтага стану, перарываецца грамадскай думкай. Падлетак ужо сутыкаецца з засцерагальнай рэакцыяй навакольных. З апошніх сілаў малоды арганізм, які імкнецца да пазнання, спрабуе загнуць глыбей усё тое «нядобрае», што рэвеша выйсці наверх, з думкамі: «Ну чаму я горшы за іншых?» Ён яшчэ пакуль не бачыць, што іншыя адчуваюць такія ж эмоцыі, толькі хутчэй навучыліся прыстаоўвацца да чужой думкі. Комплексы неаўнаўнасці насласваюцца, грамадская думка задаволена: добры чалавек нараджаецца добрым, дрэнны — дрэнным.

Бурная падлеткава-юнацкая вайна са светам пакрысе супакойваецца — «жыві як ясе, інакш не пазбегнуць праблем». Дома — прыстойны сем'янін, на працы — актыўны жыццерадасны супрацоўнік. Час мінае — незадаволенасць сабой расце. Сэрца ные, страўнік барахліць. Свет завярцеў, закруціў, і чалавек згубіўся. Што я адчуваю? Чаго хачу?

Незадаволенасць, страта сабе — асноўныя першакорніцы дапамогі, якую чалавек можа аказаць сабе. Дазволіўшы сабе рабіць тое, што ён хоча, знайсці тую дарогу, па якой ён павінен прайсці, — мэта, дзеля якой ён быў народжаны. Ісціна, без якой усё жыццё — драма.

Абавязкі і адказнасць абвешалі нас як цацкі ёлку пад Новы год, не пакінуўшы месца памкненням душы. Яшчэ адзін год, які прамільгнуў і схавалася ў чарадзе аднолькавых гадоў. Папрасім у Дзеда Мароза, каб здзейсніліся нашы мары! Але з кожным годам усё цяжэй нечага хачець. Быццам бы ўсё ёсць: сям'я, жыллё, машына... Не хапае чагосьці важнага, але чаго? Са страхам і трывогай самыя сумленныя ціка прызнаюцца сабе — свабоды. Свободы быць самім сабой, не саромецца сваіх жаданняў, не бяжыць, што пра цябе скажучы іншыя, ісці туды, куды хочаш.

Праўда ў тым, што дабраўшыся да сярэдзіны жыцця і стаўшы на прамую і зручную дарогу на спіле, многія нечакана для сябе і навакольных прыходзяць да высновы, што жылі не так, як ім хацелася. Расчараваныя і засмучаныя з-за страчаных гадоў, яны, апусціўшы галаву, ідуць да канца, не падзраючы, што менавіта гэта расчараванне і ёсць дапамога, спроба падсядомасці выйсці са спячкі штодзённай мітусні, гатоўнасць радавацца жыццю і быць шчаслівым. Апошні шанец добрай душы прыблізіць да ісціны прагнучая любові сэрца.

...Чалавек стаіць на вакзале свайго жыцця, міма праходзяць цягнікі яго дзён. «Я кудысьці еду або кагосьці чакаю?» Правільны адказ: «Я сустракаю самога сябе. Я сябе так даўно чакаў, сябе сапраўднага, ні на каго не падобнага, злога і добрага, разумнага і недарэчнага, прыгожага і непрыгожага, паспяховага і няўдачнага, самага драгатаго і роднага чалавека на свеце: «Прывітанне, я так рады цябе бачыць!»

МАРАЛЬНА-ЭТЫЧНЫЯ КАЛІЗІІ СУЧАСНАЙ МЕДЫЦЫНЫ

...або Ці трэба спыняць палёт навуковай думкі і медыцынскага прагрэсу?

Ці можна кантраляваць чалавека? Ці дапушчальныя спробы стварэння генетычнымі метадамі новай «парады» людзей, якія будуць валодаць высокімі фізічнымі і інтэлектуальнымі якасцямі? Ці трэба атрымліваць дазвол у сваёй памерлага чалавека пры забары яго органаў для трансплантацыі? Ці абавязкова паведамляць пацыенту праўду аб невывечным захворванні? Як ставіцца да этаназіі: ці яе залучэнне ці як да акта міласэрнасці? Усе гэтыя і многія іншыя пытанні сёння знаходзяцца ў цэнтры біяэтычных дыскусій.

Узнікненне і развіццё біяэтыкі ў другой палове XX стагоддзя было выклікана грандыёзнымі змяненнямі ў тэхнічным і тэхналагічным пераўзбраенні медыцыны, паспехамі геннай інжынерыі, з'яўленнем бія-тэхналогій, тэхнічным магчымасцямі трансплантацыі і штучнага падтрымання жыцця паміраючага пацыента. Калі ў 1962 годзе ў бальніцы горада Сіэла (штат Вашынгтон) з'явіліся першыя апарат «штучная нырка», урачы аказаліся перад складанай праблемай: як усталяваць чаргу ў падключэнні да апарата, бо вырастоўваючы адных, тым самым урачы пазбавлялі надзею на выжыванне іншых сваіх пацыентаў. Медыкі вырашылі, што яны не маюць маральнага права ўстанаўліваць чарговасць доступу да апарата, і прапанавалі стварыць камітэт з паважаных грамадзян, які б вырашаў, каму падабраць магчымасць выратавання.

Журналісты ахрысцілі яго ў гэце «боржым камітэтам». Па сутнасці праз та да часу першы ў гісторыі чалавечыя этычны камітэт. Традыцыйна менавіта ўрачы вырашалі пытанні жыцця і смерці каля ложка пацыента, а ў Сіэце стала зразумелым, што доступ да апарата «штучная нырка» — гэта не толькі медыцынская, але і маральная праблема, і для яе вырашэння недастаткова толькі ура-

маваная згода. У суккупнасці яны ўтвараюць этычныя каардынаты, якія прымушаюць бачыць у пацыенце, у першую чаргу, асобу, а не аб'ект для назірання, эксперыментавання і маніпулявання.

Адна з праблем, якія цікавяць біямедыцынскую этыку, — праблема ўзнікнення чалавечага жыцця. Менавіта яна вызначае вырашэнне ўсіх пытаньняў, звязаных са штучным перарываннем цяжарнасці. У тым выпадку, калі будзе прызнана, што чалавечы жыццё пачынаецца з моманту яго зачатця, усё наступнае маніпуляцыі з чалавечым эмбрыёнам (даследаванне, знішчэнне, замарожванне і г.д

МІКОЛА КУПРЭЎ СТАЎ ЛАЎРЭАТАМ ПРЭМІІ ІМЯ УЛ. КАЛЕСНІКА. ПАСМЯРОТНА

На Брэстчыне адбылася цырымонія ўручэння літаратурнай прэміі імя Уладзіміра Калесніка, якую аб'явіў канкам заснаваў сёлета. Рашэннем камісіі прэмія прысуджана Міколу Купрэву за кнігу прозы «Палеская элегія».

Пра апевесці паэта-Купрэва гаварылі, што ён іх малываў словам. Яго проза — гэта малюнак, пейзаж, створаны натхненнем. Писменню, на жаль, пакінуў нас яшчэ ў 2004 годзе.

Прэмію атрымала яго дачка Святлана Мікалаеўна. Яна сказала, што грошы будуць патрачаны на выданне наступнай кніжкі бацькі, якая мае ўбачыць свет налета.

Прэмію таксама ўдасціліся перакладчык паэзіі Валерый Грышкавец і празаік Валерый Галеў. Намеснік старшыні аб'явіў канкам Леанід Цупрык уручыў дыпломы і падарункі пераможцам дзіцячага конкурсу творчых і літаратурна-даследчых работ на тэму «Купала і Колас у духоўным жыцці Беларусі і беларусаў».

Святлана ЯСКЕВІЧ. ПРОДАЖ ПІРАТЭХНІКІ — ПАД ЗАБОРОНАЙ

Распаўсюджаннем першага намесніка старшыні Гродзенскага гарвыканкама на тэрыторыі абласнога цэнтру з 1 снежня 2007-га на 15 студзеня 2008 года забаронена рэалізацыя піратэчных вырабаў.

З 21-га па 31 снежня (з 10 да 20 годзін) у горадзе над Нёманам будуць працаваць 14 ёланчых кірмашоў. Традыцыйны перадавагодні і перадакладны кірмашы аб'юдаўца на плошчы Савецкай 22, 29 снежня і 5 студзеня.

«Пірожнае» і «кукуруза»: КРЫМІНАЛЬНЫ ТРАНЗІТ

Украдзеныя ў Санкт-Пецярбургу і Маскоўскай вобласці аўтамабілі, перш чым трапіць на Алтай, у Кыргызстан і Казахстан, праходзілі «перадпродажную падрыхтоўку» ў Гродне і яго наваколлі

Матэрыялы следства па гэтай крымінальнай справе, якое доўжылася амаль год, налічваюць сорак тамоў. А яшчэ сем тамоў склалі матэрыялы амаль паўгадавога разгляду справы судом Гродзенскага раёна.

Жыхарка Г. Бішкека Л. Кароціна аўтамашыну маркі «Таёта-RAV-4» (вэшэйламянённае «пірожнае») 2001 года выпуску коштам 21 тыс. долараў знайшла па аб'яве ў мясцовай газеце «Аўта-гід».

Расійскім мытнікам Міхаіл Граждану, які звычайна, прад'явіў неабходны ў такіх выпадках пакет дакументаў — малы брыф (пасведчанне аб рэгістрацыі) Германіі, даверанае каб пакупцы аўтамашыны ў Берліне і пасведчанне часова ўвозу транспартнага сродку ў Беларусь з Літвы, дзе былі прадаўцы і асабісты нумарной. Паверылі і талкі потым, у працэсе следства, высветлілася, што гэты, які і дзесяці іншых аўтамабіляў, беларускія мытнікі... не бачылі, а ўсе паперы — «ліпа».

Усе тры мы і падыходзім да знаёмства з Ігарам Сараевым і яго кампаніяй. І ў краіне на карысць Кыргызскай радзімы, як было аднойчы самазадаволена сказана ў гутарцы паміж калегамі па злычынным аўтабізнэсе.

Ігар Сараеў, якому неўзабаве споўніцца 40 гадоў, з'яўляецца грамадзянінам Казахстана, але ўжо даўно пражывае ў Беларусі, у вёсцы Верцілішкі Гродзенскага раёна. Нягледзячы на статус беспаспартнага, які фігуруе ў матэрыялах крымінальнай справы, ён прысягнуў час не толькі рыбальцы. З сярэдзіны 90-х гадоў Сараеў займаўся аўтамабільным бізнэсам, набываючы машыны ў Польшчы і Германіі.

Схема была такая. Дзе ў Расіі, дзе ў Уогуле на прасторы былаго СССР, найбольш зможных людзей ў маскоўскім рэгіёне і Санкт-Пецярбургу. А значыць, там і шмат «карызных» аўтамабіляў і, адпаведна, шырокае поле дзейнасці для злычынных групоў. Аднак пазбаўляе таго ж І. Пыркова яго «Таёты» — гэта толькі палова справы.

Аб перагонне гэтай, які і шэрагу іншых аўтамашынаў з горада над Нёманам у Бішкек, паклапаціўся зямляк Л. Кароцінай, таксама жыхар Кыргызскай сталіцы Міхаіл Граждану. Менавіта на яго імя ў Гродне быў вывешаны поліс пагранічнага стражання на аўтамашыну «Таёта-RAV-4».

Ды і перамясцілі аўтамабіль у Бішкек зусім не прама з Германіі, як пераказвалі жанчыны Слава з Асланама. На самай справе гэты аўтамабіль коштам 600 тысяч расійскіх рублёў спачатку трапіў у горад Нагібск Маскоўскай вобласці, а адтуль, без дазволу гаспадары машыны І. Пыркова — у Гродне. І ўжо потым, з іншымі нумарамі кузава і рухавіка і падобнымі дакументамі — у Кыргызстан.

Аб перагонне гэтай, які і шэрагу іншых аўтамашынаў з горада над Нёманам у Бішкек, паклапаціўся зямляк Л. Кароцінай, таксама жыхар Кыргызскай сталіцы Міхаіл Граждану.

Пасля п'янага

«Мерапрыемствы...» ёсць. Парадак будзе?

Некалі ў ваколіцах Астрашчэцкага Гарадка, што пад Мінскам, быў пабудаваны шэраг аздаўленчых устаноў і для іх абслугоўвання — магнутая кацельня. Але цяпер многія з гэтых устаноў больш не працуюць. У асобных — павыдзіраныя вокны, шмат што разбурана. Няўжо ў кацельнях прадырэмстваў-уласнікаў усе здарова? Няўжо нікому не патрэбны будынкы, у якіх можна было б адкрыць прафілакторыі, дамы для састарэлых, аздаўленчыя лагеры для дзяцей? З такімі пытаннямі звяртаўся ў рэдакцыю сп. Зверэў з Мінска.

Ліст гэты разгледжаны Мінскім раённым выканкам камітатам, які патлумачыў намесніку старшыні сп. Малышка. Паведамлена (адказ друкуюцца ў перакладзе і пераклазе. — Рэд.), што для выканання ўрачэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па захаванні ўнікальных тэрыторый у наваколлях Мінска і ў далейшага развіцця з улікам інтарэсаў краіны, адпаведнымі службамі раёна, камісіяна, былі даследаваны аб'екты аздаўленчых і навуковага прызначэння.

На падставе арт. 65 Кодэкса Рэспублікі Беларусь «Аб зямлі», зямельныя ўчасткі павінны выкарыстоўвацца ў адпаведнасці з мэтавым прызначэннем і ўмовамі іх прадастаўлення, у сувязі з чым на адрас землекарыстальніка (ААТ, ТАА, ЗАТ, ДАЦ і інш.), на балансе якіх знаходзяцца аб'екты аздаўленчых і навуковага прызначэння, накіраваны адпаведныя прадлісанні аб прывядзенні ў належны стан займаемых зямельных участкаў для далейшага выкарыстання па прызначэнні.

Пасля атрыманых прадлісанняў землекарыстальнікамі прымаюцца адпаведныя меры па добраўпарадкаванні прадастаўленых зямельных участкаў і прылеглых тэрыторый, распрацаваны і выконваюцца пэўныя мерапрыемствы.

Пытанне разглядалася на пасяджэнні выканкама, дзе былі зацверджаны канкрэтныя Мерапрыемствы на 2007—2008 гады па аб'ектах аздаўленчых (навуковага) прызначэння, якія размешчаны на тэрыторыі Мінскага раёна і не выкарыстоўваюцца. Выканкам абавязваў кіраўнікоў арганізацый, на балансе якіх знаходзяцца аб'екты аздаўленчых (навуковага) прызначэння, строга выконваць абавязкі землекарыстальнікаў, пастаянна ажыццяўляць комплекс мерапрыемстваў па падтрымцы належнага парадку на падведмай тэрыторыі і прылеглых участках, не дапускаць забруджвання і захламлення зямель, ва ўстаноўленым парадку вырашаць пытанне аб спісанні і зносе трухлявых, непрыгодных для эксплуатацыі будынкаў. Частку дзіцячых аздаўленчых лагераў плануецца перадаць у камунальную ўласнасць Мінскага раёна з канфіскацыйнай у землекарыстальнікаў зямель, на якіх яны размешчаны.

Што датычыцца будынка кацельні, дык гэты аб'ект знаходзіцца на балансе санаторыя-прафілакторыя «Легмаш», які з 2002 года знаходзіцца ва ўласнасці аздаўленчых комплексу спартыўнага алімпійскага фонду Мінскай вобласці. Паводле звестак Астрашчэцкага Гарадка сельскага выканкама, у цяперашні час уласнікам вядучага работ па рэканструкцыі будынка санаторыя-прафілакторыя «Легмаш».

Навучанка чацвёртага года навучання Клічэўскага аграрна-тэхнічнага каледжа Святлана ЛІТАРЭВІЧ і яе аднакурсніцы і суседзі па інтэрнацыйнай пакоі Вольга ЗАЙЦАВА, Таццяна ХОЛАД і Ганна АКІМАВА любяць кулінарную справу і часта пасля заняткаў гатуець смачную вячэру.

ВАМ АДКАЗВАЕ ЮРЫСТ

Алена РАДЗІВІЧ

Спраўды, такая магчымасць прадугледжана Палажэннем аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліцэйскай жыллёвай ўмоў, прадастаўлення жылльва паміжканцаў дзяржаўнага жыллёвага фонду, зацверджаным Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29.11.2005 № 565.

Гэдня з часткай другой пункта 31 гэтага Палажэння грамадзяне падлягаюць узаўняўленню на ўліку маючых патрэбу ў паліцэйскай жыллёвай ўмоў з даты першапачатковай паставы на ўлік пры ўмове падачы імі дакументаў, якія пацвярджаюць захаванне падасту да знаходжання на гэтым ўліку.

І ў гэтым выпадку, калі вы ўзвясце гэты час працяглай жыццё ў інтэрнаце, не маючы ва ўласнасці або карыстанні жыллага паміжканцаў і дадзеным населеным пункце, вам патрэбна ўзяць даведкі аб гэтым і звярнуцца з просьбай аб узаўняўленні чаргі ў райвыканкам, дзе вы стаялі на ўліку з 1989 года.

У чарзе на кватэру

Наша сям'я жыве ў аднапакійнай кватэры маласямейнага дома, які мае статус інтэрнаца. Яшчэ ў 1989 годзе мы сталі ў чаргу на атрыманне кватэры па месцы працы мужа і ў райвыканкам. Арганізацыя, дзе працаваў муж, ажыццяўляла будаўніцтва жылля і мы спадзяваліся хутка атрымаць там кватэру, таму прыкладна з 1993 года перасталі падаваць у райвыканкам даведкі аб захаванні права на чаргу. Але ў 1996 годзе муж скараціў, а там, дзе ён зараз працуе, будаўніцтва жылля не выдзецца. Наша дачка, якой праз мясяц споўніцца вяснамацкага гадоў, хоча стаць у выканкам на ўлік асобна ад нас і выказаць нам з бацькам сваё незадавальненне тым, што мы не захавалі чаргу ў райвыканкам. Ці магчыма гэта неяк выправіць?

С.В. МІРАНЕЦ, г. Гродна

Калі вы будзеце ўзаяўлены на ўліку маючых патрэбу ў паліцэйскай жыллёвай ўмоў, то і ў вашай дачкі з'явіцца магчымасць стаць на ўлік не з 2008 года, а са значна ранейшай даты. Так, пунктам 23 вешэйназванага Палажэння ўстаноўлена, што пайналетні член сям'і грамадзяніна, які знаходзіцца на ўліку маючых патрэбу ў паліцэйскай жыллёвай ўмоў па пастаянным месцы жыхарства, мае права быць прынятым на такі ўлік асобна (калі ў яго ёсць падставы знаходзіцца на ўліку маючых патрэбу ў паліцэйскай жыллёвай ўмоў) па яго пісьмовай заяве з часу прыняцця яго на ўлік у складзе сям'і бацькоў незалежна ад яго ўзросту на дату паставы на ўлік у складзе сям'і бацькоў, але не раней за дату нараджэння.

Такім чынам, пасля ўзаўняўлення вашай чаргі і дасягнення дачкой пайналецця, г.зн. вяснамацкага гадоў, яна можа звярнуцца ў выканкам з такой заявай і стаць на ўлік не з 2008 года, а фактычна з даты нараджэння.

УП «Мінский городской центр недвижимости» проводит открытый аукцион № 4-А-07 на право заключения договоров аренды земельных участков

в г. Минске для строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение цены продажи). Предмет аукциона: право заключения договора аренды земельного участка для строительства капитальных строений (зданий, сооружений). Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь № 227 от 21.02.2007.

Table with 4 columns: Номер лота, Лот № 1, Лот № 2, Лот № 3. It contains details about the auction lots, including location, purpose, area, and price.

Аукцион состоится 26 декабря 2007 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников.

Для участия в аукционе необходимо представить в адрес УП «Минский городской центр недвижимости» следующие документы:

общий пакет документов: заявление на участие в аукционе установленной формы; заявление об ознакомлении с материалами лотовой документации и о просмотре земельного участка;

заверенную копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка в размере 5 процентов от начальной цены лота (в случае участия по нескольким лотам — от начальной цены лота с наибольшей стоимостью); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах).

Денежные средства перечисляются на расчетный счет № 3012024570010 в ф-л «БПС-Банк» ОАО по Мінскай вобласці, код 153001331, 220005 г. Мінск, бульвар ім. В. Мулявіна, д. 6, УНН 190398583 УП «Мінский городской центр недвижимости», в белорусских рублях по курсу, установленному Национальным банком Республики Беларусь на момент внесения денежных средств;

для юридических лиц дополнительно: нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;

доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

для иностранных инвесторов дополнительно: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения либо иного эквивалентного доказательства юридического статуса иностранного инвестора в соответствии с законодательством страны происхождения (с заверенным переводом на белорусский (русский) язык);

документ о финансовой состоятельности иностранного юридического или физического лица, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

представители иностранных юридических и физических лиц — легализованную в установленном порядке доверенность с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

кроме того, иностранное физическое лицо предъявляет паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а также его копии;

для индивидуальных предпринимателей дополнительно: нотариально удостоверенную копию свидетельства о государственной регистрации;

копию паспорта; представителя индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенную доверенность, копию своего паспорта и паспорта лица, интерес которого представляет;

для физических лиц дополнительно: копию паспорта; представителя физического лица — нотариально удостоверенную доверенность, копию своего паспорта и паспорта лица, интерес которого представляет.

Падрабязнасці

Адзін з самых буйных штогадовых метэорных патокаў — Гемініды — будзе «пралівацца» на Зямлю да 17 снежня. Як паведалі ў Абсерваторыі БДУ, самым «зорным» днём гэтага месяца стане 14-е чысло — на бязвоблачным начнем уначыць да 120 яркіх метэораў, якія ляцяць з боку сузор'я Блізнятаў.

Паводле слоў спецыялістаў, у адрозненне ад Леанід, які вельмі хуткі і часта пакідае за сабой размытыя шлейфы, Гемініды больш павольныя (іх хуткасць 35 км/гадз) — паток не ляціць да Зямлі, а як бы даганяе яго. Гэтыя метэоры будучь добра бачныя, паколькі ім спадарожнічае «малады» Месяц.

Надзея РАДЗІВОН, БЕЛТА.

ВЯЛІКІ «ЗАРАПАД» СНЕЖНЯ — ГЕМІНІДЫ

Усе асноўныя арганізацыйныя функцыі былі з Ігарам Сараевым. Ён прымаў заказы на тым асобна іншы мадэлі нават з улікам колькасці і скурый у салоне (асаблівым «апетытам» вызначаўся лідар кыргыскай злычыннай групойці Андрэй Бургалуа), дамаўляўся праз Уладзіміра Філіповіча аб пастаўцы з Расіі крымінальных аўтамашын, асабіста сустракаў іх і суправаджаў да месцаў захоўвання ў вёсках Верцілішкі і Азёры. Прычым у кожнай з гэтых пунктаў, пэўна, у матах канспірацыі была свая «мянушка» — «Анфіса», «сабачка», «падвал», «гусі-лебедзі». Адна з аўтамашын, дарчы, была... зноў украдзена, але Сараеў, зразумела, не пайшоў у міліцыю з заявай.

За аўтамабіль 2003—2005 гадоў выпуску групойці Сараева пашла ўгоншчыкам ад чатырох да дзесяці тысяч амерыканскіх долараў, аднак пасля падробкі нумароў кузава і рухавіка, устаноўкі дублюючых таблічак і вырабу камплекта фальшывых дакументаў ён на дзве-тры тысячы «зьяліўся» даражэ. А пасля перамяжэння на Алтай, у Кыргызстан і Казахстан прадаваўся гэты за 15—30 тысяч долараў. Пры гэтым, перш чым забраць у Сараева машыну, верагоднычці іншым транспартам, прызначаным у Польшчу (у адным з выпадкаў — усяго на паўгадзіны), каб у пашпартах былі прастаўлены пачаткі беларускай і польскай пагранічных службаў. Тым самым рабілася бачнасьць таго, што менавіта ў гэты дзень машына была ўвезена на тэрыторыю Беларусі, хоць на той момант яе ўжо ўшляхці ў Санкт-Пецярбургу, а ў Верцілішчах завяршалася «перадпродажная падрыхтоўка» перад адпраўкай у Бішкек.

Потым старшы следцы па асоба важных справах следчага ўпраўлення УУС Гродзенскага аб'явіў канкама Алег Цвікевіч сустракаўся ў кыргыскай сталіцы з пакупнікамі альбо Літвы. З гэтай мэтай выкарыстоўвалася неспараўднёныя маркі мытнага кантролю, а таксама падробленыя штампы і пачаткі Гродзенскай рэгіянальнай мытні служы для адбіткаў у фальшывых пасведчаннях аб рэгістрацыі транспартнага сродку ў Германіі, Францыі, Галандыі, у дагаворах куплі-продажу і ў беларускіх мытных дэкларацыях.

Ігар Равінскі збываў крымінальныя аўтамашыны, а Сяргей Пух, акрамя дапамогі ў іх рэалізацыі, аказваў паслугі па рамоне вывезенага ўгоншчыкам са строю электроннага абсталявання.

Вельмі каштоўным спецыялістам быў і гэтай групойці і Вячаслаў Грыгор'еў. Выкарыстоўваючы свае веды камп'ютэра і нямецкай мовы (гэтыя бы адпаведнасці да на добрапрыстойную справу), ён ажыццяўляў праз Інтэрнэт пошук прапанову аб продажы ў краінах Заходняй Еўропы аўтамабіляў з характарыстыкамі, аналагічнымі тым машынам, якія былі ўжо ўкрадзеныя. Пасля чаго пад выглядам пазначаных пакупніка, якая зацікавіла гэта праналева, тэлефанаваў прадаўцу з просьбай перадаць факсам копію брыфа (пасведчанне аб рэгістрацыі). Немцы і не

вёсці да сур'ёзных экалагічных вынікаў, бо ўрэзкі ажыццяўляюцца кустарным спосабам, пры якім існуе небяспека разліву нафты па прылеглай тэрыторыі.

Як мяркуюцца, крадзеныя нафта прызначалася для рэалізацыі ў суб'ектам гаспадарання пад выглядам мазуту. Тым самым складаўся рэальныя пагарзы для ўзнікнення на іх надзвычайных сітуацый, бо сырую нафту нельга выкарыстоўваць у вытворчым цыкле. У лепшым выпадку абсталяванне можа выйсці са строю, аднак ёсць шмат прыкладаў, калі назіраліся і больш сур'ёзныя здарэнні. Так, напрыклад, у лютым 2005 года на Ельскім кансерваторым заводзе адбыўся выбух, у выніку чаго было разбурана мазутасховішча. А прычынай гэтага, як устанавілі спецыялісты, стала скапленне газу, што выдзялялася з нафты, і ў яго узгаранне. Іншымі словамі, у мазутасховішчы замест мазуту захоўвалася нафта...

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ХТО КРАЎ «ЧОРНАЕ ЗОЛАТА»?

Дына гэтага была выграная цёмная нафта трыццаць тыдня. Да магистральнага нафтаправода «Дружба», які праходзіць і па тэрыторыі Мазырскага раёна, пад'ехаў грузаў аўтамабіль з цыстэрнай, і некалькі чалавек узялі за злычынную справу: праз спецыяльную ўрэзку ў трубе пачалі перагнаць нафту ў аўтацыстэрну. Загрозлівыя яе поўнасцю, злычынцы ўзялі курс на Віцебшчыну, не падзрачаючы, што за імі з самага пачатку іх злычынных дзеянняў назаралі супрацоўнікі ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці. Там на адным прадырэмстве, якое павінна было прыняць усе 20 тон нафты, зладзей і былі затрыманыя. Узбуджана крымінальная справа, праводзіцца следчыя дзеянні.

Як нам паведаліма прэс-група ўпраўлення лася назіранне. Астатняе — вядома. Акрамя эканамічных страт, падкрэсліваюць гавораны 9 членаў аналагічнай злычыннай групы прэс-службе, дзеянні злычыннікаў маглі пры-

На слыху

«У інтэлігенцыі вялікі патэнцыял для стварэння станоўчага іміджу краіны за мяжой»

Адбылася справядліва-выбарная канферэнцыя Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі (БелТД). Яго старшынёй аднадушна была перавыбраны Ніна ІВАНОВА.

— Ніна Сямёнаўна, у чым сакрэт жыццяздольнасці вашай арганізацыі? Нагадаю, быў час, калі і вы, і многія вашы палітнікі асцерагаліся, ці ўдасца БелТД захавацца ў якасці міжкультурнага аспрэчковага, паўнацэннага цэнтру народнай дыпламатыі? Зараз гэтыя хвалеваны — прайдзены этап?

— Так аптымістычна я не заўважыла б. Хоць сапраўды, вынікі пэўнага, чарговага справядлівага праўлення БелТД зноў пацвердзілі яго здольнасць актыўна існаваць і прадуктыўна ўзаемадзейнічаць з замежнымі партнёрамі ў сферы народнай дыпламатыі.

Сакрату тут няма. Так складалася, што Беларускае таварыства дружбы на працягу многіх дзесяцігоддзяў аб'ядноўвала і аб'ядноўвае самых адметных прадстаўнікоў нацыянальнай інтэлігенцыі, якія працуюць на ідэю міжкультурнага міжнароднага супрацоўніцтва. Яны — нашы славянскія пісьменнікі, паэты, навуковцы, грамадскія дзеячы, надаючы народнай дыпламатыі саўвядомасць, вагу і аўтарытэт. Як многа душэўнага цяпла і шчырасці, шчодрата таленту прыносяць у наш Дом дружбы Сяргей Панічэнік, Леанід Дранько-Майсюк, Навум Гальперовіч, Мікола Мятліцкі, Раіса Баравікова і інш.

Таварыства мала ганарыцца тым, што за 5 гадоў узрасла колькасць замежных партнёраў, з якімі мы маем агульную праграму. Гэта, на мой погляд, сведчыць пра цікавасць да Беларусі і аўтарытэт нашай грамадскай арганізацыі. За апошнія гады былі ўсталяваны партнёрска-свабодныя сувязі з таварыствамі дружбы: в'етнамска-беларускім, кіпрска-беларускім, Шанхайскім народным таварыствам дружбы з замежнымі краінамі, Асацыяцыяй франка-славянскай дружбы, таварыствам «Невер—Мінск» (Францыя), клубам «Бон—Мінск» (ФРГ).

— А чым канкрэтна займаюцца ваши таварыствы дружбы з асобнымі краінамі? Дарчы, колькі іх цяпер?

— У структуры БелТД шэсць абласных аддзяленняў, Мінская гарадская арганізацыя, 36 таварыстваў дружбы з асобнымі краінамі. Яны праводзілі шматлікія розныя мерапрыемствы. Штогод такіх спатканняў з культурнай і традыцыйнай іншых народаў адбываецца каля сотні, а за 5 гадоў (няцяжка падлічыць) каля 500. За гэтымі лічбамі энергія і рухліваць нашых актывістаў.

Многія нашы таварыствы маюць, так бы мовіць, сваю «фішку» — тэму, якую вядуць з года ў год. Узромя такога падыходу можна лічыць таварыствамі дружбы з краінамі азіяцкага рэгіёна: Індыя, Карэйя, В'етнам, Японія. Так, напрыклад, плённа працуе таварыства «Беларусь—Кітай», якое ўзначальвае Уладзімір Русакевіч.

Свая тэматыка ў дзейнасці таварыства «Беларусь—Балгарыя», на чале якой прафесар Генадзь Ціхунюк. Штогод адзначаюцца нацыянальныя святы Балгарыі: Дзень вызвалення, Дзень Беларускай пісьменнасці, юбілейныя даты дзеячкі балгарскай культуры. За апошнія 5 гадоў у Балгарыі пры падтрымцы нашага насольства ў Сафіі таварыства «Балгарыя—Беларусь» выдзелена шмат твораў беларускіх пісьменнікаў і паэтаў. Ужо добрай традыцыяй стала правядзенне сумесных з іншымі таварыствамі мерапрыемстваў па адной тэматыцы. Напрыклад,

Дні славянскай пісьменнасці і культуры з таварыствамі «Беларусь—Украіна», «Беларусь—Расія».

Цікавай была і застаецца работа таварыства «Беларусь—Казахстан» — старшыня Юген Вайтовіч. Шчыра, зашкаўлена і неабяжвае ставіцца да сваіх грамадскіх абавязкаў нашы знакамітыя акадэмікі: старшыня таварыстваў Юген Канапля («Беларусь—Японія»), Міхалі Высоцкі («Беларусь—Карэя»), Георгій Паплаўскі («Беларусь—Швейцарыя»), Алег Роман («Беларусь—Індыя»), прафесар Віктар Шадурыскі («Беларусь—Францыя»).

— Вы працягваеце прымаць удзел у руху падраднёных гарадоў?

— Абавязкова. Актыўна развіваюцца праграмы падраднення гарадоў. Не без нашага ўдзелу 35 беларускіх гарадоў маюць 233 пабрацімаў у 24 краінах свету. У тым ліку: у Расіі— 41, Балгарыі— 36, Польшчы— 33, Германіі— 18, Францыі— 9.

Хоцання выказаць вялікую ўдзячнасць кіраўніцтвам беларускіх гарадоў і рэгіёнаў, якія актыўна садзейнічаюць гэтай важнай справе, у тым ліку Васілю Грышчанку, Вячаславу Хафізаву, Віктару Дзіжкоўскаму, Уладзіміру Стахонцу нашым актывістам. Мы высока цнімую тую ўвагу, якую ўдзяляе і гэтай праграме старшыня Мінскага гарвыканка Міхалі Паўлаў.

— Памітаю, рэальна БелТД атрымлівала значную гуманітарную дапамогу ад замежных партнёраў. А я як цяпер?

— Яе аб'ёмы істотна знізіліся, асабліва за апошнія два гады. Адна з прычын — складаная мытная нарматыва і забарончанасць праездур афармлення. Тым не менш, нам удалося за 5 гадоў перадаць медыцынскім установам краіны ад замежных партнёраў (у першую чаргу ад фонду «Дзеці Чарнобыля» зямлі Ніжняй Саксонія) 26 новых апаратаў ультрагукавой дыягностыкі (а ўсяго 146 такіх апаратаў), іншай медыцынскай тэхнікі і рэпартаў на агульную суму звыш 25 млн долараў. Практычна амаль кожная раённая бальніца Беларусі атрымала апарат ультрагукавой дыягностыкі.

Знізілася, на жаль, і колькасць дзяцей, якіх мы накіроўваем на аздараўленчы аддзячак праз нашых замежных партнёраў. Зараз штогод толькі каля 700—800 дзяцей могуць адлечыць з нашай дапамогай за межой.

— Некаторыя дэлегаты канферэнцыі гаварылі аб тым, што для фінансаванага падмацавання БелТД варта было б памяншаць статус з чыста грамадскай арганізацыі на дзяржаўна-грамадскаю. Што вы думаеце на гэты конт?

— Гэтыя выказванні абумоўлены ў першую чаргу шчырай заклопачанасцю беларускай інтэлігенцыі лёсам нашай арганізацыі з больш чым 80-гадовай гісторыяй. У таварыстваў дружбы значны патэнцыял для стварэння станоўчага іміджу нашай краіны за межой. І мы не маем права яго не выкарыстоўваць, ці змарнаваць з-за грашовых пытанняў.

У таварыстваў вялікае кола замежных сяброў і патрэннікаў, а гэта дае падставу спадзявацца, што арганізацыя і далей будзе існаваць і развівацца. Праўдзі, нам жыццёва неабходна матэрыяльная падтрымка. Відавочна, БелТД трэба зноў настроівацца на стварэнні станоўчага іміджу нашай краіны за межой. І мы не маем права яго не выкарыстоўваць, ці змарнаваць з-за грашовых пытанняў.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Невядомае аб вядомым

ГЕНЕРАЛ УЛАСАЎ У БЕЛАРУСІ

Нельга не пагадацца з наступнай думкай журналіста і пісьменніка Леаніда МЛЕЧЫНА: «Калі б гісторыя складалася інакш, і «Красная зvezда» рэгулярна адзначала б круглыя даты аднаго буйнога военачальніка. Ён, праўда, і без таго ўвайшоў у гісторыю, але зусім не так, як яму хацелася. А то мог бы скончыць ваіну з маршальскімі зоркамі на пагонах. І з часам пахаваў б урун з яго прахам у Крэмлёўскай сцяне, назвалі б у яго гонар адну з вуліц у Маскве. Але атрымалася інакш. Яго павесілі. Я маю на ўвазе былога генерал-лейтнанта Чырвонай Арміі Андрэя Андрэевіча Уласава».

Гэтага чалавека нашы сучаснікі і біёграфы называлі па-рознаму — і зраджнікам, і выдатным военачальнікам. Пра жыццё і дзейнасць генерала Уласава напісаны дзесяткі кніг і сотні артыкулаў. «Белай пямімай» ў гэтых публікацыях працягвае заставацца яго знаходжанне ў Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай ваіны.

16 красавіка 1942 года намеснікам камандуючага войскамі Волхавскага фронту Андрэя Уласава зрабілі яшчэ і камандуючым 2-й ударнай арміяй з заданнем прарваць блакаду Ленінграда. У ходзе Любанскай наступальнай аперацыі па дэблакаванні Ленінграда (студзень— красавік 1942 года) войскі гэтай арміі апынуліся ў акружэнні і вялі чымкі абарончыя баі. Пры выхадзе з акружэння А. Уласаў пакінуў войскі і 12 ліпеня 1942 года здаўся ў палон.

З верасня 1942 года ў Берліне ў адрэале прапагандаі вермахта ён вёў актыўную антысавецкую дзейнасць, а 27 снежня 1942 года падпісаў так званую Смаленскую дэкларацыю, у якую ўпершыню выкладаюцца мэты руху, які ён ўзначальвае.

Менавіта генерал Уласаў узначаліў Камітэт вызвалення Рускай Расіі (КВНР) і сфарміраваў Рускую вызваленчую армію (РВА), быў яе камандуючым.

12 студзеня 1943 года адзед пралагандаі АКВ атрымаў здул Рोजенберга на распапукоджанне «Звароту Рускага камітэта да байцоў і камандзіраў Чырвонай Арміі, да ўсяго рускага народа і іншых народаў Савецкага Саюза», датаванага 27 снежня 1942 года, што і стала штурмом для разгортвання вялікай прапагандаіскай кампаніі. У яе рамках былі арганізаваны дзве паездкі Уласава па тылавых раёнах груп арміі «Цэнтр» і «Поўнач» з наведванням Мінска, Смаленска, Магілёва, Баўрыўска, Рыгі, Пскова, Гатчыні і некаторых іншых гарадоў.

Палоннага генерала Уласава супрацоўнікі аддзела прапагандаі Генштаба суапулгунных войскаў у лютым 1943 года вазілі ў Смаленск, Магілёў і Баўрыўск. Намеісчкі ваенныя разлічалі прыцягнуць да Уласава і насельніцтва акупавааных тэрыторый, каб падарваць базу падтрымкі партызан.

Уласаў сцшылі цёмна-карычневы мундзір, чорныя штаны, шыньель з чырвонымі закрушарамі і залатымі, генеральскімі гузікамі. Ён перастаў быць ваеннапалонным, і яго пасялілі ў гасцініцу «Русішэр хоф» у Смаленску. Паездка Уласава працягвалася тры тыдні. Ён сустракаўся з «прадстаўнікамі грамадскасці», інспектаў «усходняй батальёны» «Днепр», «Прыпяць», «Бярэзінка», «Волга» (рэшткі Рускай нацыянальнай народнай арміі), казакі полк Івана Коханавы — і ўсюды выступалі са сваёй ідэяй аб'яднання сілаў рускага і нямецкага народа, паітаруваў, што без рускай Германія Савецкі Саюз не аддоле. У Баўрыўску планавалася, што ён выступіць па мясцо-вым радыё, але міністэрства прапагандаі наладжыла забарону.

У Смаленску Уласава прыняў камандуючы групай арміі «Цэнтр» генерал-фельдмаршал Ганс фон Клеге, а ў Магілёве — начальнык пятай групы арміі «Цэнтр» генерал Макс фон Шэнкендорф.

15 сакавіка 1943 года генерал Уласаў выступалі па вазкале ў Мінску перад групай прапагандаістаў, а пасля 28 сакавіка — на мітынг у Барысаве.

У хуткім часе пра паездку Уласава стала вядома і Сталіну. 7 красавіка 1943 года начальнык Беларускага штаба партызанскага руху Пётр Калінін далажыў

К восені 1942 года РННА была ўжамплектавана бильмі савецкімі каманднымі кадрамі і, пры патрэбе, на яе базе можна было б разгарнуць цэлую дывізію. Батальёны стаялі ў Асінторфе, у пасёлках-гарнізонах «Масква», «Урал», «Кіеў», «Беразіно», «Шклоў», якія падпарадкоўваліся каманданту штаба К. Крамядзі.

Пасля ўсе кадры, выкаваныя ў РННА, паслужылі матэрыялам для стварэння «Рускай Вызваленчай Арміі». Усе мабілізаваныя асобы з лагераў ваеннапалонных наступалі на зборна-фарміравальныя пункты, якія знаходзіліся ў Мінску, Баўрыўску, Магілёве, Асінторфе і іншых населеных пунктах Беларусі. Тут праходзіла іх канчатковае фарміраванне і навучанне.

Як сведчаць матэрыялы Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, у чэрвені—ліпені 1943 года Уласаў наведваў Асінторф, Слуцк, Баўрыўск, Магілёў і Віцебск. У час сваіх прапагандаіскаіх паездак былі генерал-лейтнант Чырвонай Арміі казаў «аб высокай ідэі, аб барацьбе супраць тыраніі Сталіна, свабоды і праваў чалавека», займаліся вярбавачнай работай. Ён сустракаўся з М.Ф. Лукіным, Д.М. Карбышавым, Н.К. Кірылавым і іншымі палоннымі савецкімі военачальнікамі, імкнуўся схіліць іх да здрадніцтва — супрацоўніцтва з нямецкім камандаваннем. Але ў пераважнай большасці выпадках атрымліваў катэгорычную адмову.

У той жа час Гтлер і нямецкія генералы не даяралі Уласава. Аб гэтым сведчыць той факт, што п'ятанні будучых месцаў дыслакацыі, а таксама пытанні ўзбраення, ваеннай і вучэбнай падрыхтоўкі былі ў кампетэнцыі мясцовага нямецкага ваеннага камандавання. Усе падраздзяленні РВА, якія знаходзіліся на акупаваанай тэрыторыі Беларусі, былі падпарадкаваны камандуючым арміяй, а таксама начальнікам тылавых раёнаў груп арміі.

Кіа ж часі РВА знаходзіліся на тэрыторыі Беларусі і якой была іх колькасць?

Паводле даных беларускага даследчыка Ю.В. Зверова, на тэрыторыі Беларусі на 1 жніўня 1943 год знаходзіліся наступныя часці РВА: дывізія ў Віцебскай вобласці (2500 чал.), з асобным батальёнам і 1 асобнай ротай ў Мінскай вобласці (4500 чал.), батальён у Магілёўскай вобласці (800 чал.), паводле іншых даных — да 5 тысяч чал. (2 палкі і 1 асобны батальён), батальён у Палескай вобласці (700 чал.), паводле іншых даных — 1700 чал.), полк і 3 батальёны ў Вілейскай вобласці (4800 чал.), полк у Баранавіцкай вобласці (1400 чал.), батальён у Беластоцкай вобласці (1200 чал.).

Пра Уласава на Захадзе напісана нямала кніг. Так, напрыклад, у кнізе Іахіма Гофмана «Гісторыя ўласаўскай арміі», у прыватнасці, сцвярджаецца (быццам на аснове ўласаўскіх архіваў), што к маю 1943 года ў распраджэнні германскага вермахта мелася 90 рускіх батальёнаў і амаль сто тысяч ж нацыянальных легіянаў. Лічбы моцна завышаны. Таму ўсе спробы прадставіць гэты «рух» як «альтэрнатыву» большавізму» вельмі перакарнальныя.

Па сутнасці, фарміраванні Уласава ўбіралі ў сябе галоўным чынам не «дзейны змагары», а крымінальшчыкі, нацыяналістаў, слабых, бязвольных людзей, ахопленых адзінай мэтай — выхыць. Спраба Уласава абаперціцца на беларудардзійскую эміграцыю (атама на П.М. Краснова, генерала А.Р. Шкуро, генерала Султан-Гіраі Ключа і інш.) сведчыла аб поўнай ідэйнай бядасці руху.

2 жніўня 1946 года «Правда» паведамліла, што Уласава і іншых здраднікаў прыгаварылі да смяротнага пакарэння.

Эмануіл ЮФЕ, ваенны гісторык.

СЕННЯ

12 снежня 2007 г. ЗВЯЗДА

Месяц
Маладзік 9 снежня.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны
Пр. Парамона;
К. Адэлаіды, Жанны,
Аляксандра, Кандрата.

Надвор'е на зайтра

ВІЦЕБСК 752мм рт.ст. -5..-3°С -3..-1°С	МІНСК 746мм рт.ст. -3..-1°С -2..0°С	МАГІЛЁў 749мм рт.ст. -4..-2°С -2..0°С	ГОМЕЛЬ 753мм рт.ст. -1..+1°С -2..0°С
---	--	--	---

— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

Геамагнітныя узрушэнні

2 гзар.	5 гзар.	8 гзар.	11 гзар.	14 гзар.	17 гзар.	20 гзар.	23 гзар.
---------	---------	---------	----------	----------	----------	----------	----------

...у суседзяў

ВАРШАВА -1..+1°С	КІЕў -2..0°С	РЫГА 0..+2°С
ВІЛЬНЮС -1..+1°С	МАСКВА -4..-2°С	С.ПЕЦЯРБУРГ -1..+1°С

12 СЕННЯ

1979 год — палітбюро ЦК КПСС прыняло палітычнае рашэнне аб аказанні інтэрнацыянальнай дапамогі Дэмакратычнай Рэспубліцы Афганістан — уводзе ў гэтую краіну савецкага абмежаванага воіскага саптынгенту.

1964 год — англійскі футбаліст Кейт Сміт з каманды «Крыстал Пэлас» устанавіў рэкорд хуткасці руху ў прафесійным футболе, забіўшы мяч на 6-й секундзе сустрэчы.

«Песіміст бачыць праблему ў кожнай магчымасці, а оптыміст — магчымасць у кожнай праблеме».
Уінстан Чэрчыл (1874—1965), англійскі дзяржаўны і палітычны дзеяч, прэм'ер-міністр, пісьменнік.

Дзе даты

Цытата дня

Усміхнёся!

— Ну як там, унучка, пахвае твой гройпфрут?
— Бабулі! Колькі можна! Не гройпфрут, а бой-фрэнд! Бой-фрэнд!

Правдзіца цяжка атрыма ла Нобелёўскую прэмію за адкрыццё туалета для камісіі па ўрочным Нобелёўскай прэміі.

Муж уладкаваўся ў крэсле перад тэлевізарам і кажа жонцы:
— Мілая, ці не хочаш ты мне што-небудзь сказаць, пакуль не пачаўся футбольны сезон?

Буш знаішоў у Амерыцы ядзерную зброю і напаў на яе. 160 краін згадзіліся ўдзельнічаць.

Мужык у магазіне ксвтак:
— Добры дзень, мне патрэбен букет глядыятараў.

Прадзвішчыца, лаблажліва ўсімніхаючыся:
— Сорамна не ведаць такія рэчы! Вам, мабыць патрэбны глядыяцусы. А глядыятары — гэта такія адуцяльныя батарэі!

Крынічка

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕўСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 32 (250)

Мацярдushка — радасць гор

Мацярдushка (душыца) звычайная — шматгадовая травяністая расліна з сямейства ясноткавых ці губакветкавых. У дзікім выглядзе мацярдushка расце ва ўсёй Еўропе і Сібіры, акрамя Краінай Поўначы, ёсць на Каўказе і Сярэдняй Азіі. Старажытныя грэкі назвалі яе Origanum, што азначае «радасць гор». Мацярдushка, матрошка — ласкава называюць яе ў народзе. Таксама вядомая расліна пад назвамі зімовы маяран, баравая мята, душычканка, ладанка, любэдка, блоншніка, зеняўка. Як харчовая вострая прыправа вядомая ва ўсім свеце пад назвай «арганган». Гэта адна з найбольш важных кулінарных траў у Паўднёвай Еўропе.

Вялікая яе плантацыя ёсць у Італіі, Францыі, Грэцыі. Прымяняецца ў медыцыне, парфумерыі і кандытарскай прамысловасці. За што так цэняць гэтую траву? Па-першае, за здольнасць зімаваць у адкрытым грунце, таму і зімовы маяран. Па-другое, за водар. Душмяны водар мацярдushкі вызначаецца складаным саставам (уваходзіць больш як 30 кампанентаў) эфірнага алею. Яе лісце насычана мікралементамі і змяшчае вітаміны. Як вострую прыправу мацярдushку дабаўляюць у розныя супы, соусы, смажанае, тушанае і печанае мяса. Яе дадавалі ў квас і, як далаўчэнне, да хмелю, — у хатняе піва. Прычым рабілі гэта не толькі для таго, каб надаць напоям арыгнальны водар. Дубільныя рэчывы, якія ўваходзіць у склад мацярдushкі, забяспечваюць гэтым напоям здольнасць доўга захоўвацца, не закисаюцца. Гэту траву выкарыстоўваюць пры кансерваванні і засолцы агуркоў, памідораў. Яна служыць абавязковым кампанентам у рэцэптуры настоек тыпу «Звербой». Кветкі і маладыя парасткі сушаць і заварваюць як чай.

Мацярдushку звычайна цэняць за лекавыя ўласцівасці. Настой мацярдushкі піюць пры хранічных браянітах як аджарквалны сродка і для павышэння апетыту. У народнай медыцыне часта прымяняюць пры розных жаночых хваробах як абязбольвальны і процізапаленны сродка.

Акрамя таго, мацярдushку выкарыстоўваюць як фарбавальнік: з кветкаў атрымліваецца аранжава-чырвоная фарба, з лісця і сцябляў робяць адвар для падсінявання білізны.

НЕКАТОРЫЯ КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ:

Лёгка адвар: 2 ст лыжкі без верху сухой травы заліць шклянкай кіпеню і вытрымліваць 2 гадзіны ў тэрмасе. Затым працэдыць і піць па 1/3 шклянкі 3 разы на дзень перад едой для паліпшэння апетыту, ад спазмаў кішчэніка, а таксама пры бяссонцы. Захоўваць такі адвар не больш як суткі.

Чай: высушаную траву мацярдushкі і крываўніку (летам можна і свежыя) узяць у суднасінах 3:1, настаіць на працягу 20 хвілін у заварніку. Піць пры стрэсе і нервовым напружанні, а таксама пры павышаным крываўным ціску.

Мацярдushка — выдатны меданос. Насенне высяваюць у маі, калі зямля дастаткова прагрэццая. Цяце яна з канца чэрвеня да пачатку жніўня, а насенне высявае ў верасні.

Жыццяр адасны дзьмухавец

Вясной, як толькі прагрэецца глеба, усё палыны, лугі і пустыкі пакрываюцца залацістымі кветкамі дзьмухавцу. У бивалых агародніках нават ёсць прымета: расціць дзьмухавец — глеба прагрэлася на глыбіню 10 см да тэмпературы 10 градусаў — час сеяць агуркі.

Гэта расліна вельмі пладавітая, яна можа даць да 7 тысяч штук насення, якія, нібы тва парашукі, пераносіцца на вялікіх адлегласці. Калі расліну падрэзаць матыкай, то ўжо праз 2 тыдні з ніжніх пушычак адрастаюць некалькі рэзетак. Каб знішчыць пусцазелле, як толькі сідзе снег (у гэты час яшчэ глеба сырая), яго лёгка можна выраваць з зямлі. Пазней карані ўвойдуць у сілу, тады іх давядзецца выраваць толькі пры дапамоце спецыяльнага інструмента.

Але дзьмухавец — не проста надакучлівае пусцазелле. Гэта расліна прыносіць многа карысці. Напрыклад, настоем дзьмухавцу можна выратаваць агародныя культуры ад тлей, клішчох, мядзючні. 200—300 г здробных каранёў дзьмухавцу заліваюць 10 л вады і настаіваюць 2—3 гадзіны.

Існуе звыш 200 відаў дзьмухавцу. У нас распаўсюджаны дзьмухавец лекавы. У медыцыне выкарыстоўваюць яго карані, у ежу ідуць лісце і нават кветкавыя бутоны. Многа вітамінаў знаходзіцца ў лісці. У Францыі дзьмухавец культывуюць як агародную салатную культуру. Каб пазбавіцца ад горчых, лісце на паўгадзіны заліваюць хат-

Агародніна на захоўванні

Шмат клопатаў дастаўляе правільнае захоўванне агародніны. У сырм ці дрэзна ўцёпленым падвале на сценках з'яўляецца кандэнат — утвараюцца кропелькі вільгаці.

Для зніжэння вільготнасці падвал трэба добра праветрываць, адкрываючы дзверы і вокны ў цёплы дні. Затым трэба паставіць тару з сухой соллю, драўнінным вугалем або нягашанай вапнай, якія добра ўбіраюць вільгаць.

Пры захоўванні, напрыклад, капуста ў сырм падвале канчаны яе могуць пакрыцца шэрай гніллю. У гэтым выпадку верхнія лісты трэба зняць да з'яўлення здаровых. А вось у сухім падвале верхняе лісце падсыхае, яго не варта знімаць без патрэбы. Калі трэба павысіць вільготнасць, пастаўце скрынку з мокрым пяском.

Градка на талерцы

З насення можна лёгка вырасіць на падваконы, напрыклад, крессалату. У гэтай расліне многа вітаміну С, ёсць ён і іншыя карысныя рэчывы. Насенне крессалату высяваецца ў неглыбокую скрынку з невясыкім слоем зямлі (каля 5 см) або наогул без глебы — на порыстую вільготную тканіну, якая добра ўтрымлівае ваду. Для гэтай мэты прыдатная фільтравальная папера, кавалак лямцу ці фланэль. Перад высевам пакладзіце мокрую тканіну на плоскую талерку тыпу падносу. Сеяць трэба густа (100 г на 1 кв.м). Талерку з высеным насеннем пастаўце ў цёплае цёмнае месца, а калі прабуіцца парасткі — на падваконе. Для маладых раслін крессалату патрэбна тэмпература, не ніжэйшая за плюс 5 градусаў, але і не вышэйшая за плюс 8. Каб не перасохлі караньчыкі, не забывайце тканіну, на якой расце салата, пастаянна апырскваць вадой. Абавязкова кожны дзень паварочвайце талерку з салатай то адным, то другім бокам да святла. Праз тыдні два-тры, пры добрым доглядзе парасткі паддмуцка саантыметраў на 5—8. Час збіраць ураджай.

У медыцынскіх мэтах выкарыстоўваюць карані лекавага дзьмухавцу. Іх нарыхтоўваюць у перыяд завядання лісця, калі ў іх накопіліваецца больш за ўсё карысных рэчываў. Карані ачышчаюць ад зямлі, зразаюць каранёвую шыўку і тонкія бакавыя караньчыкі, мыюць у вадзе, здрабняюць і падвяліваюць на паветры на працягу 3—4 дзён да таго часу, пакуль яны перастаюць выдзяляць млечны сок. Пасля гэтага сушаць у памшаканні, якое добра праветрываецца, перыядычна памешваючы ў дужоцы з ачышчанымі дзверцамі пры тэмпературы 60—70 градусаў. Добра высушаныя карані крохкія, зверху чырванавата-бурыя, гаркавата-салодкія на смак.

